

■ 17 Haziran
2016 Cuma
■ Sayı: 37
■ 3 TL

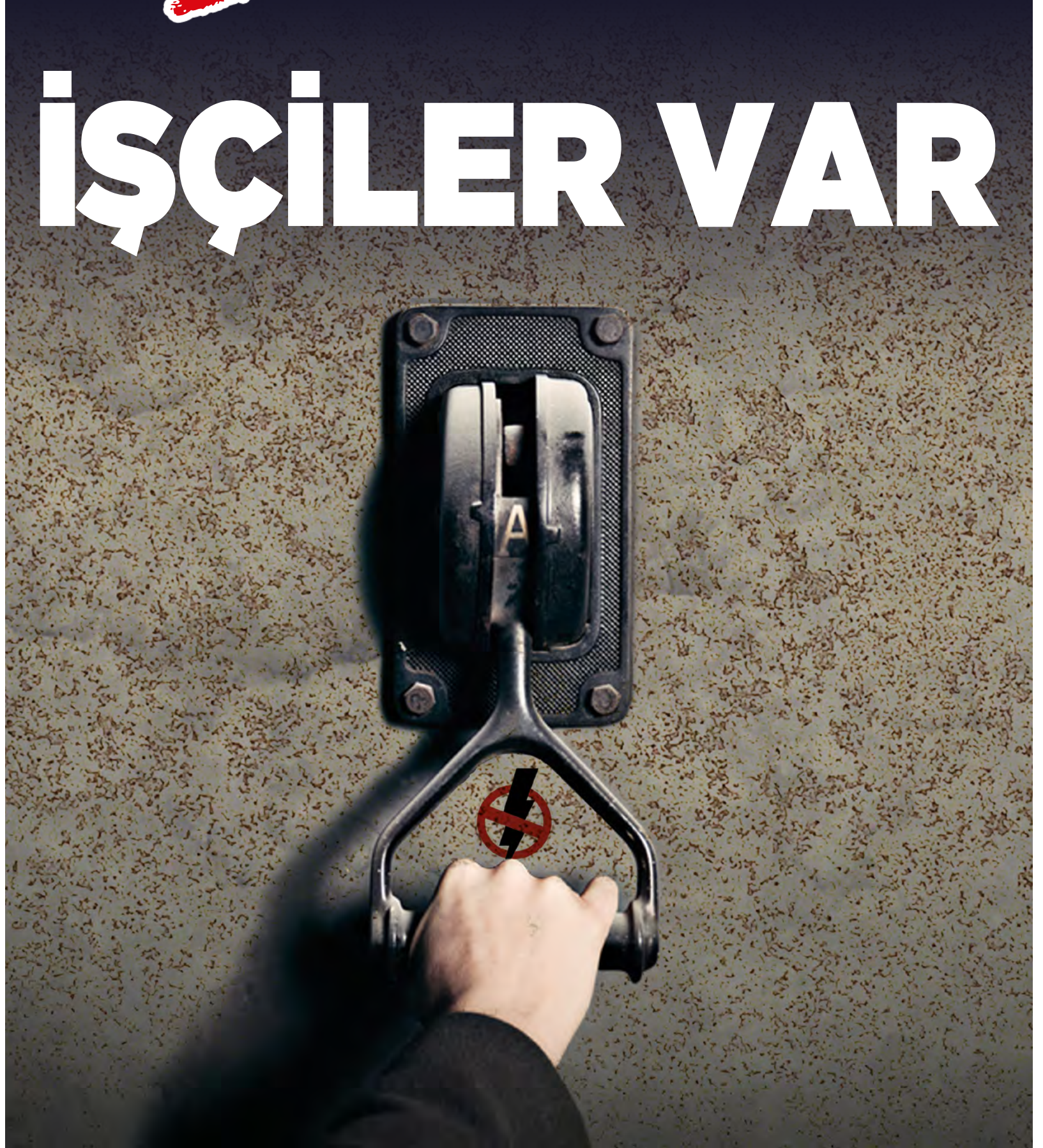
HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN
EĞME

İşçi sınıfı orta sınıfları
püskürtmek zorunda

Türkiye işçi sınıfının eğitimli kesimlerine
ısrarla küçük burjuva ideolojisi
pompalayan bütün unsurlarla açık bir
kavgaya girilmelidir.

İŞÇİLER VAR

İŞÇİLER ANLATIYOR | OSMANLI'NIN SOYKIRIMI DEĞİL TÜRKİYE'NİN CUMHURİYETİ MAHKUM
BOYUN EĞMEYEN NESİLLER, KAPANAN İMAM HATİPLER | BRİTANYALI KOMÜNİSTLER NE DİYOR?

SINIFA ÇAĞRI

Türkiye'de işçiler var ve istedikleri her şeyi yapmaya muktedirler.

Çünkü yaratan ve üreten onlar. Hayatın bütün değerlerini akıl ve vücuduyla yaratan onlarken, karşılarındaki asalakların aslında tek yaptığı emekçilerin bilgi ve yaratıcılığını sömürmek.

Çünkü bu dünya işçilerin sayesinde dönüyor. Hayat emekçilerle var. Lüks içinde yaşayan patronların emekçiler istemese yiyecek ekmek dahi bulamayacakları bir gerçek.

Çünkü çoğunluktalar. Karşılarındaki insanlar, patronlar, gerçekten bir avuçlar.

Ama bu ülkede yokmuş gibi davranılan da onlar. İşyerlerinde ekmek parası için ölen onlar, geceleri aç yatan onlar, çocuklarını okula gönderecek parayı bulamayan onlar, insanca bir sağlık hizmeti alamayan onlar.

Tüm bunlar olurken, memlekette işçilerin lehine tek bir adım dahi atılmazken, kimi zaman seçmen, kimi zaman millet, kimi zaman halk, kimi zaman toplum diye hiç durmadan adlarına konuşulan da onlar.

Hayır dalga geçmiyorlar. Alay etmiyorlar. Bu düzenin bir gerçeğini, kimin iktidarda olduğunu, bu ülkede kararları kimin adına kimin verdiğini en acı, en aşağılayıcı bir biçimde hatırlatıyorlar.

Yoksulluğa ve sömürüye katlananlardan, bu aşağılanmaya da katlanmalarını bekliyorlar.

Sınıfa, bu ülkede her şeyi yapma kudreti olan işçi sınıfına çağrımızdır: Kimsenin bizim adımıza konuşmasına izin vermeyelim.

Herkes kendi adına konuşsun. Patronların kendileri için konuşurken, işçilerin adına konuşuyormuş gibi yapmalarına dur diyelim.

Bu konuda patronların en büyük yardımcılarının, bu düzenin siyasetçilerinin, Meclisteki partilerin bizim adımıza hareket etmelerine müsaade etmeyelim. Bu mecliste işçi sınıfının dostu tek bir parti bile yoktur ve bu partilerin hepsinin emekçilerin oylarıyla orada olmaları işçilerin aşağılanmasının somut bir başka örneğidir. Emekçilerin onlarca yıllık mücadelenin sonunda elde ettikleri bir hakkı kullanıp verdikleri oylarla sömürünün, yoksulluğun, baskının ve aşağılanmanın devam etmesine niza göstermesi bu düzenin bir büyük icadıdır. Tıpkı işçilerin bir mücadele örgütü olan sendikaların patronlar tarafından ele geçirilip onlar adına konuşmaya başlamalarıyla emekçileri bu düzene bağlayan bir araca dönüşmeleri gibi...

Sınıflar mücadelesinin dengeleri o kadar bozulmuş, işçi sınıfı o denli yok muamelesi görmüştür ki, bu düzenin içinde bir mücadele alanı olarak görülebilecek kurumların bu niteliklerine tekrar kavuşmalarının tek yolu sınıfın bu alanlara örgütlü öncüsüyle, partisiyle birlikte müdahale etmesidir.

Bu düzeni içinden değiştirmenin bir yolu yoktur. Türkiye kapitalizmi her hücreleriyle çürümüş ve bitmiştir. Bu memlekette her şeyi baştan inşa etmek için önce her şeyi yıkmak gerekmektedir. Yıkmak için cesaret, kurmak için irade... Bunlar bugün yalnızca işçi sınıfına mahsus özelliklerdir.

Bu ülkede işçiler var. Türkiye'de her şeye ama her şeye gücü yetecek, bu çürümüş düzeni paramparça edecek ve sonra yeni bir ülkeyi baştan aşağı kurabilecek bir işçi sınıfı var. Ama Türkiye'de işçiler ayağa kalkacak, kendi adlarına konuşacaksa bunu partileriyle birlikte, partilerinde örgütlenerek yapmak zorundalar.

Türkiye'de böyle bir parti var. Komünist Parti var.

Komünist Parti, Türkiye işçi sınıfının yıkıcı cesaretini ve kurucu iradesini örgütlemeye ve Türkiye'nin emekçilerini hayatın her alanında temsil etmeye hazırdır.

Türkiye işçi sınıfının partisi, Türkiye'nin Komünist Partisi'nin çağrısıdır:
İşçiler partiye, parti iktidara!

 KOMÜNİST PARTİ

Nisan ayı ortalarında, Komünist Parti Merkez Komitesi, "Bu ülkede işçiler var" başlıklı bir bildirme hazırladı. Bu bildirme, partinin sınıf örgütlenmesine ışık tutmak ve bunun ötesinde işçi sınıfını toplumsal mücadelede kesin bir şekilde taraflandıracak bir hamlenin temel belgesi olmak üzere yazıldı.

2016 1 Mayıs'na giderken, Komünist Parti'nin siyasal çağrısının da belkemiğini bu belge oluşturdu. 15-16 Haziran'ın 36. yıldönümünde yayınladığımız bu sayıda öncü işçilerin soluğunu okurlarımıza, yoldaşlarımıza taşırken, bu belgeden bir bölümü tekrar yayınlıyoruz.

Bu ülkede işçiler var!

Patronlara sorarsanız bu ülkede işçilik yalnızca bir meslek grubunu tanımlıyor. Emegiyle geçinen diğer tüm herkes ise onlara göre çalışan. İşçilere işçi demekten korkan patronlar ellerinden gelse şimdi işçi dediklerine dahi işçi demeyecekler aslında.

Tanımlanmayan, varlıklarına işyerinde üretirken ve dışarıda tüketirken ihtiyaç duyulan, birkaç yılda bir de oy kullanmaya çağrılan, bunun dışında yok sayılan insanlar... Ne kadar az oldukları düşünülürse o denli iyi. Çünkü aslında çoklar ve çoğunlukta.

İşçi sözcüğü, işçilik tanımı bu düzene ve patronlara ağır geliyor. O sözcüğün ve tanımın arkasında bir mücadele tarihi var çünkü.

Onlarca yıllık kavga işçi sözcüğünün ve tanımının arkasında verildi.

İŞÇİLER, KENDİNİZİ BÖLDÜRMEYİN

İşçiler hep birlikte, bir sınıf olarak hareket edebildiklerinde haklarını aldılar, patronlara geri adım attırdılar, bu dünyayı ve ülkeyi daha güzel bir yer haline getirdiler. Bu nedenle patronlar hep onları bölmek, birbirinden ayrı tutmak ve hatta birbirine düşman etmek istedi.

Başardılar da. Hekim, avukat, eğitimci, mühendis ve hatta emekli ve işsizler dahi kendilerini işçi olarak görmedi. İşçi sınıfının bölmelerine mensup insanlar kim olduklarını unuttukça, kendilerini sınıfın bir parçası değil de bir meslek grubu şeklinde gördükçe hem sınıfın diğer bölmelerinden uzaklaştılar ve içlerine kapandılar, hem de dostlarını, düşmanlarını karıştırdılar.

Kendilerine işçi denenler ise bu süreçte yalnızlaştı ve sınıf kardeşlerine yabancılaştı. Fabrikada, madende, atölyede, tersanede, inşaatta, arazide üreten işçi için hekim veya avukatla aynı sınıfın bir parçası olmak zaten düşünülemezdi, ama yanı başında, omuz omuza çalıştığı mühendisle dahi işçinin çıkarı ortak değildi.

Paramparça edilmiş ve bölünmüş, dahası küçültüldükçe yok sayılan bir sınıf. Fabrikada, madende, atölyede, tersanede, inşaatta, arazide

yalnız olduğu gibi, hastanede, hukuk bürosunda, plazada, okulda yalnız insanlar... Kendi sınıfsal kimliğinden de, birbirlerinin sınıfsal kimliğinden de habersiz milyonlarca işçi. Birleştiklerinde, ortak bir hedef doğrultusunda hareket ettiklerinde kelimenin gerçek anlamıyla bir avuç olan patronları süpürebilecek, ülkeyi ve dünyayı sarsabilecek bir büyük güç.

'BEN İŞÇİ DEĞİLİM' Mİ DİYORSUN?

Bu ülkede işçiler var.

Yalnızca fabrikada, madende, atölyede, tersanede, inşaatta, arazide bulunmuyorlar. Her yerlerde.

Hastanede uzun saatler boyunca çalışan, işçi kardeşini tekrar üretimin sürecine en hızlı şekilde sokmak için sürekli baskı gören, çeşitli performans sistemleri ile insana bir parça gibi bakmaya zorlanan, ameliyat ve hasta başına ücretlendirilen, yaşamak için emeğini satmaktan başka çaresi olmayan sağlıkçılar mı işçi değil?

Patronların hizmetine koşmuş yargı sistemi içinde aslında işçilerin hakkını korumakla yükümlü, bilmek zorunda olduğu iş kanununda tanımlı hakların çoğundan faydalanamayan, ne izin ne mesai ne fazla çalışma ücreti bilen, sigortasını dahi gerçek maaş üzerinden yatırtamayan, büroda ya da şirkette ona emredilenler dışında mesleğini icra etme şansı olmayan ve hukuk bilgisini özgürce kullanamayan, tüm hayatı patronu tarafından planlanan avukatlar mı işçi değil?

Plazalarda güneş yüzü görmeyen, bütün gün oturduğu masanın başında üretken hiçbir iş yapmayan, patronunun veya müdürünün talimatlarının dışına çıkamayan, üstelik bu talimatlar doğrultusunda işçi kardeşlerini ezmek zorunda kalan, mesleği ve bilgi birikimiyle alakasız işleri yapmaya zorlanan, şirket çıkarları dışında her şeyi yok sayan bir iş anlayışıyla çalıştırılan, planlı veya tasarlıyorsa ürettiğine sorgusuz, sualsiz el konulan ya da sahip çıkılan mühendisler ve mimarlar mı işçi değil?

Sudan bahanelerle işten çıkartılmış, işyerin-

deki tüm aksiliklerin faturası kendisine kesilmiş, okulu bitirdikten sonra tüm kapılar yüzüne kapanmış ve tüm isteğine karşı iş bulamamış, patronların halen iş sahibi olan emekçileri tehdit etmek için kullanmak üzere hep yedekte tutacakları işsizler mi işçi değil?

Yoksa tüm ömrünü çalışarak geçirmelerine rağmen sadaka niyetine verilen emekli maaşlarına talim eden, yaşamak için çoğu ek iş yapmak zorunda kalan, sağlık hizmetlerinden hakkınca faydalanamayan emekliler mi işçi değil?

Sömürünün olduğu her yerde, nasıl gerçekleştikten bağımsız olarak işçiler var. Sağlıkçılar, avukatlar, mühendisler, mimarlar, avukatlar, öğretmenler, akademisyenler, kamuda çalışan emekçiler ve elbette işsizler ve emekliler... Yaşamak için emek güçlerini satıyorlar ve sömürülüyorlar, dolayısıyla işçiler.

Türkiye'de işçiler var ve yok sayılıyorlar.

KURTULUŞ İŞÇİLERLE GELECEK

Türkiye'nin tüm işçilerini varlıklarını göstermeye, işçi sınıfını sahneye çıkarmaya çağırıyoruz.

Bu ülkede iyi, güzel, doğru ne varsa, işçi sınıfı adına veya işçi sınıfı tarafından yapılmıştır. Şimdi bu mirasa sahip çıkma, kaybedilenleri geri alma, eşitlik ve özgürlüğün ülkesini kurma yolunda adım atma zamanıdır.

Derin bir karanlıkla boğuşan ülkemizi aydınlığa çıkarabilecek tek güç işçi sınıfıdır. İşçiler gericiğin panzehiridir.

Dış güçlerin elinde oyuncak olmuş ülkemizin bağımsızlığını sağlaması yalnızca işçilerin ağırlığını koymasına ile mümkündür. İşçi sınıfı yurtseverdir.

Piyasaların insafına bırakılmış, asalak patronların yağmaladığı bu ülkedeki büyük eşitsizlikleri sadece eşitliğin gerçek sahibi olan işçiler giderebilir. İşçi sınıfı adaletin savunucusudur.

İşçiler bu değerlerine sahip çıkmadıkları anda yeniden yok olurlar. Değerleri olmayan bir sınıf ancak bir sürü olabilir.

DİRENİŞİN 36. YILINDA İŞÇİLER YAŞAMI VE MÜCADELEYİ ANLATTI

Sınıfımızın onuruyla...

BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ 15 – 16 HAZİRAN'TIN 36. YILDÖNÜMÜNDE İŞÇİ SINIFIMIZIN FARKLI KESİMLERİNDEN KOMÜNİST İŞÇİLERLE GÖRÜŞMELER YAPTIK. ÇALIŞMA KOŞULLARI, YAŞAM KOŞULLARI, İŞÇİ SAĞLIĞI-GÜVENLİĞİ VE BARINMA GİBİ KONULARDA BİLDİKLERİNİ AKTARDILAR. KOMÜNİST BİR İŞÇİ ÖRGÜTLENMESİ İÇİN YAPTIKLARINI VE YAPILABİLECEKLERİ ANLATTILAR. BU SAYIMIZDA 6 SAYFA AYIRDIĞIMIZ SÖYLEŞİLERİ YİNE DE KISALTMAK ZORUNDA KALDIK. TAM HALLERİNİ SOL HABER PORTALINDA BULABİLECEKSİNİZ. BUNUN İÇİN SAĞDAKİ QR KODU OKUTMANIZ YA DA ALTINDA YER ALAN ADRESİ BİLGİSAYAR YA DA AKILLI TELEFONDAKİ TARAYICIYA GİRMENİZ GEREKİYOR.

<http://goo.gl/F4GVF5>

ATAMASI İNŞAATA YAPILMIŞ ÖĞRETMEN ANLATIYOR

Büyük tuzak: Kimlikçilik ve hemşehricilik

Komünist Partili atanamayan öğretmen, inşaat işçisi Zekai Akdal ile inşaat alanında örgütlenmek, inşaat işçilerinin örgütlenmesi önündeki engeller ve olanaklar ve komünist bir inşaat işçisi olmak üzerine konuştuk.

Komünist Partili inşaat işçisi olarak çalıştığın şantiyelerde partili kimliğini ve siyasi düşüncelerini dile getirebiliyor musun?

Siyasi kimliğimi çalıştığım ortamda gizlemiyorum. Patron da biliyor, beraber çalıştığımız işçi arkadaşım da biliyor. Ben üniversiteyi bitirdim ancak atanamadığım için inşaat işçiliğiyle geçiniyorum. İnşaatta çalışma arkadaşlarım benim bu durumumu da bildiklerinden siyasi kimliğime de saygı duyuluyor. Fakat bundan daha önemlisi şu, işçinin dilini ve kültürünü bilmeniz gerekir.

Türkiye’de kapitalist ekonominin motor sektörlerinden birisi 14 yıldır inşaat sektörü. Dolayısıyla Türkiye işçi sınıfının nicel olarak önemli bir bölümünü de inşaat işçileri oluşturuyor. En örgütsüz bölme yine inşaat... Sence bu alanda örgütlenmenin olanakları ve kısıtları neler?

İnşaat sektöründe örgütlenmenin en zor yanı işin sürekliliğinin olmamasıdır. Bir şantiyede en fazla bir yıl çalışabiliyorsunuz. Sürekli başka bir şantiyede, başka bir şehirdesiniz. Sürekli iş arkadaşlarımız değişiyor.

Bu durumun getirdiği zorlukları yaşıyoruz. İnşaat sektörünün bazı özel alanları, kalıcı kalifiye eleman gerektiren bölmeleri var. Bu bölmeler için daha sürekli bir çalışma yapma olanağı doğabilir. Buna örnek olarak inşaatların elektrik, mekanik işleri, özel dış cephe sistemleri ile ilgilenen alt bölmelerini verebiliriz. Bu bölmelere özel daha sürekli çalışmalar yapmak mümkün olabilir. Ancak inşaatın klasik bölmeleri için, yani kalıp, beton, demir, duvar, sıva gibi işleri yapan bölmeleri için süreklilik söz konusu olamıyor. Bunun ör-

gütlenmemizin önündeki en büyük engel olduğunu söyleyebiliriz.

İnşaat sektöründeki bu hızlı sirkülasyon ve sürekli bir yerde olamamanın dezavantajlı yanlarına karşın şöyle de bir avantajı var: Çok fazla insanla çok kısa sürelerde tanışıp temas kurma şansınız var.

Bu alanda ve çalışma ortamında alt kimlikler ne kadar etkili? Bu etkiyi kırmaya dönük neler yapılmalı?

Epey etkili... İnşaat işçisinin karakteristik özelliği gruplar, ekipler

halinde hareket etmesidir. Bu grupları etnik köken veya hemşehricilik olarak düşünmeyin, iyi anlaşan bir grup, arkadaş topluluğu varsa bir yerde onlar da böyle davranır. Kendi dışındaki diğer grupları dışlar, kendi grubunun çıkarı için diğer işçi arkadaşlarını kötü duruma düşmesine sessiz kalabilir. Bizler her zaman şu mesajı vermek durumundayız; “biz kendi içimizde ayrımcılık yaptıkça patronlar üzerimizden daha çok para kazanacak, hepimiz işçiyiz, çıkarlarımız ortak.” Ne yapacak inşaat işçisi, yüksekte düşüp ölen bizim ekipten değil, bize dokunmayan yılan bin yaşasın mı diyecek... Biliyor ki ertesi günü aynı iskeleye kendisi de çıkacak.

Şantiyelerde örgütlenmenin, görünür olmanın ve birlikte hareket etmenin yolu nereden geçiyor?

İnşaat alanı dışarıdan müdahalelerle örgütlenilecek bir alan değil ama partili inşaat işçilerinin içeriden örgütleyebileceği bir alan. İnşaat işçisi, işçi sınıfının en eğitimsiz ve vasıfsız olanı... Bu noktada dışarıdan yapılabilecek müdahaleler işçi hakları mücadelesi anlamında yasal hakların neler olduğu, hukuki konularda işçilerin bilinçlendirilmesi şeklinde olabilir. Yani işçilerin hukuki kazanımları için dışarıdan destek olunabilir. Bence inşaat alanının her kısıtlılığı aynı zamanda bir olanak olarak görülmeli ve her an, her dakika değerlendirilmeli. Zamanımız değerli.

İSG UZMANININ İŞİ: İŞÇİNİN DEĞİL İŞİN GÜVENLİĞİ

'Uzman çalışırken güvende değil ki!'

Kamuoyu ile paylaşılan rakamlar iş kazalarındaki vahim sonucu göstermekte; buna göre 2013 yılında 1235 işçi, 2014 yılında 1886 işçi, 2015 yılında 1730 işçi cinayeti yaşandı (İşçi Sağlığı İş Güvenliği Meclisi İş Cinayeti Raporları). Sorunun asıl kaynağında duran patronlarsa, iş güvenliğini hiçe sayıp, iş güvenliği uzmanlarını her fırsatta günah keçisi yaparak kurtuluş yolunu buluyor. Madalyonun diğer tarafından bakarak İSG Uzmanlarının yaşadıkları sıkıntıları Çevre Mühendisi ve İSG Uzmanı Ömür Yaşayan ile konuştuk.

İş güvenliği uzmanlığı mevcut şartlar altında nasıl yapılıyor?

Öncelikle bu şartlardan biraz bahsetmek gerek. 4857 sayılı yasaya göre tüm işçiler için aylık maksimum çalışma süresi 180 saat olarak belirlenmiş ancak devlet tarafından online yapılan atamalarda 217 saate kadar İSG Uzmanlarının çalışmalarına izin verilebiliyor. Buna karşın İSG Uzmanlarına fazla mesai ücreti verilmesi söz konusu değil. İşletmeleri denetlemek için yolda geçirdikleri süre de çalışma süresi olarak değerlendirilmiyor. Bir uzmanın ayda ortalama 30-40 firmayı denetlediği düşünülürse yolda geçen yorucu saatlerin yanında; ne kadar verimli denetimler ve gerçekçi analizler yapabileceği birer soru işareti. Aslında İSG Uzmanlarının iş güvenliği kurallarına uygun olarak çalışmadığı söylenebilir.

Çalışırken ne tür zorluklarla karşılaşılıyorsunuz?

Yaşanılan zorluklara arkadaşımın başına gelen bir olay ile örnek vermek istiyorum. Yabancı sermayeli bir firmada yaşanan bir kaza sonrasında kaza ile ilgili rapor tutan İSG Uzmanının iş akti, deneme süresi bahane gösterilerek feshedildi. İSG uzmanlarının yasa ile belirlenen görevleri genel olarak işverenin çıkarları ile çelişir. Yasa ile uyumsuz olan tüm uygulamaların ÇSGB'ye bildirilmesi İSG Uzmanlarının görevleri arasında tanımlanır ancak böyle bir adımı atmanız durumunda kaçınılmaz olarak karşılaşacağınız şey işinizin sonlandırılmasıdır.

6331 sayılı yasa iş güvenliği uzmanlarına

iş durdurma yetkisi veriyor ancak iş güvenliği uzmanları iş talimatlarını patronlardan almaya devam ediyor.

İSG uzmanları birlikte bir mücadeleyi örgütleyebilir mi? Neye karşı mücadele etmeli?

İşçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanları, iş tanımlarının anlamı gereği işçilerin sağlığından ve güvenli olarak işlerini yapmalarından sorumludur. İlk mücadele edilmesi gereken konu güvenli iş ve sağlıklı bir yaşam hakkıdır. Buna karşı İSG Uzmanlarının ait oldukları sınıfla beraber, yani işçi sınıfı ile beraber, örgütlenerek bu sağlıksız koşulları yaratan sermaye sınıfına karşı mücadeleyi örmesi gerekiyor.

Havada sömürü, havalı sömürü

Havayolu çalışanlarının çok rahat şartlarda yaşadıkları ve çalıştıkları söylenir. Ne dersiniz?

Sanırım buna verilecek iyi bir cevap var: Bir yıl içinde havayollarına çalışmak için giren ve havayollarından çıkan kişi sayısı aynı. Çok ciddi sirkülasyon var. Arkasına bakmadan bu sömürüden kaçan o kadar çok arkadaşımız var ki gecikmelerin önemli bir yüzdesi görevli eksikliğinden kaynaklanır hale geldi.

Uçuşlarda ciddi gecikmeler yaşanmaya başlandı. Gecikmelerin nedeni çalışanlar diye bir fikir yayılıyor.

Gecikmelerin temel sebebi kâr hırsıyla saldıran firmalar. Çalışan hatalarından kaynaklı gecikmeler ortalama olarak 5 ile 10 dk arası oluyor zaten. Pistin

kapalı olacağını bile bile bilet satan firmalar var Türkiye'de. Uçakların performansları yerlerde sürünüyor. Çalışanlar, gecikmelerden oluşan sinir harbi ile karşı karşıya bırakılıyor. Her hafta bir arkadaşımız gecikmeler nedeni ile saldırıya uğruyor. Sinir sistemimiz yerle bir.

Sizin örgütlenmek için baktığınız çalışanların ortak yönleri neler? Örgütlenirken neleri önceliyorsunuz?

Havayolları çalışanlarından Gezi Direnişi'ne yoğun katılım olmuştu. Biz Gezi Direnişi'ne katılanların mücadelesini, örgütlü bir mücadeleye dönüştürmeye çalışıyoruz. Havalimanında temizlik görevlilerinden kaptanlara, restoranlardan yer hizmetlerinden aprona örgütlenmeye çalışıyoruz.

REKLAMCILIK ÇALIŞANLARI: 'GENELEVDE PİYANİST' DEĞİL İŞÇİ Sömürü kokan hareketler bunlar

Konuyla uyumlu, "kısa ve çarpıcı" bir giriş yapalım. Yıldızı bol, yaratıcılığı yüksek ve keyifli bir iş olarak bilinen reklamcılığın çalışanlarından birisiyle görüştük.

Reklamcılar ne iş yapar?

Reklamcılar şirketlere daha çok para kazandırır. Aslında reklamcılar olarak yaratıcılığımızı ve becerimizi kullanarak üretilen ürünlerin daha fazla satılmasını sağlıyoruz. Bunun için televizyon, gazete, radyo ve sosyal medya gibi mecraları kullanıyoruz.

Reklamcıların çalışma koşulları nasıl?

Koşullar tabii ki çok zorlayıcı. Fazla mesainin oldukça normal karşılandığı, mesai ücretlerinin ödenmemesinin meşrulaştığı, ücretlerin çok düşük olduğu bunun karşısında beklenen performansın yüksek olduğu bir ortam var. Kapitalizmin ne kadar vahşileşebileceğini en net biçimde reklam sektöründe görüyoruz. Sigorta primlerinin eksik yatırılması, deneme süresinde hiç yatırılmaması ve yine deneme süresinde maaşın bir kısmının ödenmesi ayrı bir sorun başlığı. Yapılan fazla mesai karşılığında patronun ve markanın memnuniyetini karşılamıyoruz ancak gece geç saatlere kadar çalıştığımızda bırakın mesai ücretini eve dönecek taksi parası bile alamıyoruz.

Yaptığımız iş üzerinden ajans sahibi komisyonlarla kendi cebini doldururken bizim de happy hour aldatmacalarıyla gözümüzü doldu-

ruyor.

Yaptığımız işin geçer akçesi gerçekten yaratıcılık mı? Belirli kalıplara/modalara (popüler olanlara) uymamız mı isteniyor, yoksa yaratıcı olmamız mı?

Markalar zaten belli değer ve kalıpların dışına çıkmamızı istemiyorlar. Yaptığımız işe saygı duymadan revizyon veriyorlar.

Reklamı yapılacak markayı sahiplenmemiz, onun bir temsilcisi ve savunucusu olmamız bekleniyor. İnsanlığın değerleri büyük şirketlerin kendi menfaatleri için kullanılıyor. Güven, birliktelik, aşk, sevgi, dostluk gibi kavramları şirketlerin kirli yüzünü örtmek için kullanıyorlar.

Reklam ajanslarında iş bulmak çok zor, çalışma koşulları kötü, ama pek çok kişi de

bu sektörde çalışmak istiyor. Bu sektörün çekiciliği nereden geliyor?

Ajanslarda iş bulmak çok zor ve daha da zorlaşıyor. Özellikle stajyer adı altında sömürülen yeni mezunlar ve üniversite öğrencileri çok düşük maaşlarla birçok hakkı verilmeyerek çalıştırılıyor. Reklamcılar diğer sektörler için çok daha rahat çalışma ortamlarına sahip gibi görünüyorlar. Eğlenceli vakit geçirildiği düşünülüyor. Ancak dışarıdan sömürünün en çok olduğu alan olduğu görülemiyor. Ayrıca yaratıcılığın olduğu düşünülüyor ve dışarıdan bakıldığında diğer işlere göre daha nitelikli bir işimiz olduğu düşünülüyor. Oysa markalar ve ajanslar buna aslında hiç zemin oluşturmuyor.

Peki bu konuda ne yapıyorsunuz? Ya da ne yapmalı?

Sektörün yarattığı olumsuz, kötü çalışma koşullarından müzdarip çalışanlar, emeklerinin karşılığında patronların cebine giren milyon dolarların yarattığı çelişkinin farkında.

Reklam sektöründe zamanları, emekleri sömürülen aydınlık reklam emekçileri sınıf çelişmesini daha fazla hissettiği alanlarda mücadele ediyor.

Geçtiğimiz aylarda Callaback reklam ajansı çalışanlarının patronlarına ve ağır çalışma koşullarına karşı verdikleri mücadele bunun en somut örneklerinden biridir.

Bu çelişkinin farkında olan, düzenle ve patron sınıfı ile kavgalı olan, AKP düzeninin gerciliğine sığmayan reklam emekçileri ile omuz omuza yürüyoruz. Ve bu değerlere sahip çıkan reklamcılarla bizimle birlikte yürümeye çağırıyoruz ve bu çağrımıza da yanıt alıyoruz.

Kargo bedelini işçi ödüyor

Aras Kargo'da çalışan bir komünist işçiyle sektördeki sömürü piramidini, çalışma koşullarını ve işyerlerinde örgütlenmeyi konuştuk.

Kargo şirketinde çalışmanın zorlukları nedir? Çalışanların profili ve çalışma koşulları için ne dersin?

Kargo firmasında çalışma alanları farklılık gösterdiği için her alanda farklı zorluklar ortaya çıkıyor. Çalışanlar, sahada daha vasıfsız ve eğitim düzeyi düşük personelden; bölge müdürlüğü, genel müdürlük gibi birimlerde ise iyi eğitilmiş ve kalifiye kişilerden oluşuyor.

Sahada çalışanlar işin mutfağında ve en ağır koşulların olduğu alanda bulunuyor. Özellikle kol

gücü gerektirdiği için kurye arkadaşlarımız aşırı yoruluyor ve oldukça yıpranıyor. Az personel çok iş mantığı nedeniyle, bir kurye günde 200 kargo teslimatı yapmak zorunda kalabiliyor. Bu da 200 adrese uğramak demek.

Temsilciler ise maksimum hızda mümkün olduğunca fazla kargo kaydı girmek zorunda kalıyor. İkincisi, bölge müdürlüğü, genel müdürlük gibi birimlerde, beyaz yakalıların yaşadığı sorunlar. Bunlar sahada yaşanan sorunları ve bütün işleyişi takip etmekle görevli personelden oluşan idari birimler. Gün içerisinde bir yandan yoğun mail trafiği ile uğraşılıyor, bir yandan da müşteri şikayetlerini püskürtmekle meşgul oluyorlar. Kimi zaman yemek yemeye dahi fırsat bulunamıyor. Bununla beraber çalışma ortamı-

nın fiziksel koşullarının sağlıklı olmaması da çok büyük sorun.

İşyerinde örgütlenme çalışmalarınızda, işçilere nasıl ulaşabiliyorsunuz? Neler tartışyorsunuz?

Aras kargo özelinde işçiler ücretlere dair çok fazla konuşmazlar. Çünkü sektörde genel olarak, maaşlar aynı düzeyde seyrediyor. Fakat ülke gündemi çok yoğun tartışma konusu. Özellikle cumhurbaşkanı meşruiyeti, AKP'nin dinselleşme politikaları sürekli tartışılan konular. Çoğunlukla AKP'nin nasıl gideceği ve sonrasına dair tartışmalar, ne yapabiliriz sorusuyla bitiyor. Bu nedenle siyaset tartışmak eşsiz bir temas olanağı sağlıyor ve elbette daha kolay oluyor.

BU ÜLKEDE KADIN YAZILIMCILAR VAR!

Burda sömürü hiç de soft değil

"TOPLUMUN HER ALANINDA OLDUĞU GİBİ YAZILIM SEKTÖRÜNDE DE KADINLAR ÜRETİMİN DIŞINA İTİLMEMEYE ÇALIŞILIYOR. İŞ GÖRÜŞMELERİNDE 'SEN YAZILIMCI OLMA BENCE, SANA ZOR GELİR' DİYENLERLE ÇOK KARŞILAŞIYORUZ. ÖNCELİKLE, PATRONLARIN BİZLERİ YÜKSEK ÜCRETLERLE, SAHTE KARIYER PLANLARIYLA KANDIRDIKLARININ, BUNU YAPARKEN DE HAYATLARIMIZDAN ÇALDIKLARININ FARKINDA OLMALİYİZ."

Komünist ve kadın bir yazılımcıyla çalıştığı sektörü, bir yazılımcının yaşamının nasıl geçtiğini konuştuk. Sömürünün bu sektörde de kesin bir gerçek, örgütlenmeninse yaşamsal olduğunu dinledik.

Çalışma şartlarının ağırlaşması ve zor olması ne anlama geliyor?

Çalışma şartlarının aslında iki boyutu var. Bunu fiziksel şartlar ve psikolojik şartlar olarak değerlendirebiliriz.

Plazalarda havasız, ışıksız ortamlarda, ergonomik ve sağlıklı olmayan masa ve sandalyelerde, en az sekiz saat boyunca sabit kalıp monitöre bakmak zorunda kalıyoruz. Birçoğumuzda karpal tunel, bel fitiği, boyun düzleşmesi ve göz bozukluğu gibi rahatsızlıklar ortaya çıkıyor zaman içerisinde.

Mesai bitimine 10 kala gelen acil işlerin bitmesi için fazla mesai yapıyoruz. Geç vakitlere kadar ofisten çıkmadığımız zamanlar oluyor. Fazla mesailer bizim işimizde ofiste de sınırlı kalmıyor tabii. Tatile bile bilgisayarımızla gitmek zorundayız. Yani fazla mesai sadece ofis sınırla-

rında değil bizim için.

Fazla mesailerden, hatta ofis dışında da iş için arandığınızdan ve çalışmak zorunda kaldığınızdan bahsettiniz. Peki bu fazla çalışmaların karşılığını alabiliyor musunuz?

Ofis dışı çalışmaların zaten hiçbir kaydı tutulmuyor. Saatlerce uğraşmak zorunda kalsak bile bir önemi yok. Kaldı ki ofiste yaptığımız fazla mesailerin ücretlerini veren firma sayısı da çok az. Çoğu şirket yol, yemek dahi vermiyor.

Yazılımcılar için asosyal deniyor. Bu doğru mudur?

Bir yazılımcı olarak asosyal karakterde olmasam da insanlarla iletişim bağı koparılıyor. Örneğin çalışma saatleri dışında, arkadaş ya da aile ortamında sohbetin en tatlı anında gelen telefon bizi çevremizden uzaklaştırıyor. Bu noktada bilgisayar önümüze açıp saatlerce çalışmak ya da ofise gitmek zorunda kalmak da elbette iletişimi koparıyor. Aslında bu durumu en iyi Vestel'in Venus akıllı cep telefonu reklamı örnekliyor.

Peki bir yazılımcı olarak, ürettiğin yazılımın niteliği hakkında ne düşünüyorsun?

Maalesef kaliteli bulmuyorum. Zaten bütçe ve zaman kısıtıyla proje geliştirmek zorunda kalıyoruz. Bu sebeple de ürettiğimiz yazılımlar istediğimiz kalitede olamıyor. Önceliğimiz, problemlere kalıcı çözümler üretmek yerine, yazılımı çalışır hale getirmek oluyor.

Ama patronlar, ar-ge yapıyor muşcasına bizlere yaptığımız şeyin Türkiye için yararlı ve gurur verici olduğundan bahsederek topluma faydası dahi olmayan projeleri sırf kendi ceplerini kabartmak için bize pazarlıyorlar.

Son dönemde, Siemens'te bir IT müdürünün BTci kadın olmaz diye bir açıklaması olmuştu. Bir kadın yazılımcı olarak bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Türkiye'de Siemens IT müdürü yalnız değil. Toplumun her alanında olduğu gibi yazılım sektöründe de kadınlar üretimin dışına itilmeye çalışılıyor. İş görüşmelerinde bizlere "sen yazılımcı olma bence, sana zor gelir", "Evlenecek misin? Çocuk yapmayı düşünüyor musun?" gibi

sorular soruluyor. Bugün kadının kahkasından rahatsız olanlarla, kadına yarım diyenlerle, "kadından yazılımcı olmaz" diyenler aynı gerici ve hastalıklı zihniyetin ürünüdür.

Peki böyle bir karanlık tablo da, yazılımcılar olarak durumu değiştirmek için ne yapıyorsunuz?

Öncelikle, patronların bizleri yüksek ücretlerle, sahte kariyer planlarıyla kandırdıklarının, bunu yaparken de hayatlarımızdan çaldıklarının farkında olmalıyız.

Birer emekçi olduğumuzun patronlar tarafından köle gibi çalıştırıldığımızın farkında olmalıyız.

Patronların yaptığımız işleri ve en çok da bizleri niteliksizleştirdiğinin farkında olmalıyız.

Ve bu farkındalığa sahip yazılımcılar olarak hem bizi köleleştiren patronlara, hem de patronları palazlandıran düzene, onun gericiliğine karşı birlik olup haklarımızı savunmaya ve hayatlarımızı geri almaya çalışıyoruz. Bizim gibi düşünen, bu sömürü düzeni ve gericiliğe karşı olan tüm yazılımcıları, bize omuz vermeye ve birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

'HAVALİMANI İNŞAATINDAKİ 500 HARİTA TEKNİSYENİNDEN BİRİYİM'

'Çılgın proje'de bir komünist işçi

ANA FİRMANIN TAŞERON FİRMA İŞÇİSİNE BİR TAAHHÜTÜ VAR: TAŞERON FİRMALAR 2 AYDAN FAZLA MAAŞ ÖDEMEZSE ANA FİRMA MAAŞLARI ÖDÜYOR. VE BÖYLECE, TAŞERON FİRMALARIN 2 AY MAAŞ ÖDEMEMESİ MEŞRU BİR HAL ALIYOR! MAAŞINI ALAMAYAN İŞÇİ İŞ YAVAŞLATIRSA BUNUN İÇİN İŞÇİDEN PARA CEZASI KESİLİYOR.

Üçüncü havalimanı inşaatında taşeron firmada harita teknisyeni olarak çalışan komünist işçi, çalışma ve yaşama koşullarını anlattı. AKP'nin mega projelerindeki çevre katliamını da ondan dinledik.

Üçüncü havalimanında kaç kişi çalışıyor, çalışma alanınızdan biraz bahseder misin?

Çalıştığım alanda 500'e yakın harita teknisyeni var. Toplam çalışan sayısı ise 17 bin civarında, bu çalışanların yaklaşık 10 bin kadarı 3. Havalimanındaki prefabrik yapılar da kalıyor. Prefabrik yapılarda da bir sınıf ayrımı var; işçiler 4 kişilik, teknikerler 2 kişilik, mühendis ve şefler tek kişilik yapılarda kalıyor. İşçilerin banyo ve tuvaletleri hijyen açısından kötü durumda ne yazık ki. İnsani ihtiyaçlarımızın kötü şartlarda karşılanması bir yana, mesaimizin de ne zaman biteceği belli olmuyor. Ayrıca maaşlar da çoğu zaman 2 ay gecikmeli ödeniyor.

Yaşanan hak ihlallerine karşı işçilerin tepkisi nasıl? Birlikte hareket etme çabası var mı?

Yol-ış sendikası var alanda ve başka sendika içeri alınmıyor. Ana firmada çalışanların tamamı sendikali ve diğer tüm çalışanların da sendikali olması teşvik ediliyor. Sendikaya örgütlenen işçilere aylık 60 TL veriyor, ayrıca bayramlarda 500 TL dağıtıyor. Çünkü sendika patron sendikası, işçinin haklarını savunmak gibi bir derdi yok. Şimdiye kadar gördüğüm tek icraatları sifonu bozulan tuvaleti tamir ettirmeleri.

İşçilerin maaşları ödenmediğinde ya da haksız işten çıkarılma durumunda sendika bir şey yapmıyor mu?

İşçilere işe başlamadan önce bir sözleşme imzalatılıyor. Sözleşmeye göre işveren işçiden yeterli verimi alamazsa tazminatsız işten çıkarma hakkına sahip. Ayrıca taşeron firmalar 2 aydan fazla maaş ödemezse ana firma maaşları kendisi ödemeyi taahhüt ediyor. Böylece, taşeron firmaların 2 ay maaş ödememesi meşru bir hal alıyor.

3. Havalimanı inşaatı nede-niyle ciddi bir doğa katliamı söz konusu aynı zamanda...

Sadece benim çalıştığım alanda 1 gün içerisinde 100 m2'den fazla ağaç katliamı olduğunu söyleyebilirim. İnşaatın başladığı günden bu yana, yaklaşık 2 yılda, onlarca göl kurutuldu. Bölgenin iklimi değişiyor, biz buna şahit oluyoruz. Ayrıca çok fazla hafriyat çıkıyor ve kullanılması yasak olmasına rağmen hafriyatın inşaatı kullanımı söz konusu.

Üçüncü havalimanında yaşanan iş kazalarından bazıları medyaya yansıdı, medyaya yansıtılmayan kazalar oluyor mu?

Bildiğim kadarıyla 2 yılda inşaat-ta 180 kişinin öldüğü bilgisi verildi medyaya; halbuki haftada en az 2-3 ölümlü iş kazası yaşanıyor. Bu kazaların çoğu yüksekte düşme. 2 ay önce genç bir işçi emniyet kemeri koştugu için yüksekte düşerek yaşamını kaybetti, kaza olur olmaz o bölgeyi tahliye ettiler, kaza ile ilgili bilgi almamızı engellediler.

Alanda gördüğün başka sınıktılar neler?

Önemli bir sorun; işçilere dayatılan gerici uygulamalar. Ramazan dolayısıyla yemek saatleri 1 saat

ileri alındı. Cuma günleri bilmediğimiz tarikat ve derneklerden imam, hoca görünümlü kişiler gelip, cuma namazına servis kaldırıyorlar.

İşçiler zaten yalıtılmış bir çalışma alanı içinde gerici uygulamalara maruz bırakılıyor. İşçilerin örgütsüz oluşu ve patron yanlısı sarı bir sendika bununla mücadele etmemizi engelliyor.

Peki ne olmalı, ne yapılmalı?

Burası ciddi bir işçi havzası... 17 bin işçinin çalıştığı bir alandan bahsediyoruz, içeride inşaatın her vasfından işçi var ve diğer şantiyelerden büyüklüğü açısından ayrılmasının yanı sıra bir başka önemli açıdan da ayrılıyor. O da şu: Burası doğrudan hükümet projesi. Bunun bütün çalışanlar farkında. İşin bitmesine dönük aşamalarda her termin süresi Tayyip Erdoğan'ın kendisine göre belirleniyor.

3. köprü açılışında sadaka şovu izlemiştik, hatırlarsınız. Aynı şeyler benzer tarzda burada da yapılıyor.

Bu nedenle burada ekonomik hak arama mücadelesine ek olarak siyasi bir tepkiselliği oluşturmak da daha kolay.

SINIF ÖRGÜTLENMESİ GERİCİLİKLE HESAPLAŞMADAN GEÇİYOR

Komünist metal işçileri anlatıyor

“ÇOK BASİT BİR ŞEY VAR BİR DE, KAPİTALİST BİR ÜLKEDE YAŞIYORSAN ÖRGÜTLÜ OLMAKTAN DEĞİL ÖRGÜTSÜZ OLMAKTAN KORKAKSIN.”

Gebze’de metal fabrikalarında çalışan partili işçilerle, komünist bir metal işçisi olmak, metal sanayiinde komünist işçi örgütlenmesinin olanakları üzerine konuştuk. Atalay, Erdoğan ve çalıştığı fabrikada işyeri sendika temsilcisi olan Mehmet sorularımızı yanıtladı

Komünist bir metal işçisi olarak partili kimliğinizle düşüncelerinizi açık bir biçimde dile getirebiliyor musunuz?

Erdoğan: Fabrikalarımızda şöyle bir gerçeklik var. Ülkedeki siyasal gündeme ilişkin insanlar kendi aralarında konuşurken “ya bu komünistler ne diyor” diye mutlaka sorarlar. Muhafazakârı da milliyetçisi de bunu soruyor, merak ediyorlar ve tartışmayı bizim belirlediğimiz denklem üzerinden yapmayı seviyorlar. Fabrikada bir iş kazası olduğu zaman adam kendi cemaatine koşmuyor bizim yanımıza geliyor. Fabrikalarda “mücadele edilecekse bunu bu adamlar yapıyor” diye bir düşünce hakim. Bugüne kadar partili kimliğimizi hiç saklamadık.

Sendikalı işyerlerinde çalışıyorsunuz işyerinizde ekonomik mücadelenin örgütlü bir şekilde veriliyor olması siyasal çalışmalarda işinizi kolaylaştıran bir etken mi?

Atalay: Sendikalar siyasetin dışındadır düşüncesi çok fazla hakim olmuş durumda. Sendikal mücadele ayrı bir şey siyasi mücadele ayrı bir şey diye bakıyor işçi. 2 yılda toplu sözleşme gören bir işçi tüm programını buna göre yapıyor, onun haricinde Türkiye’de yaşanan gelişmelere dair sadece çay aralarında ancak konuşuyor. Örneğin şu an kıdem tazminatı gündemde, kıdem tazminatı başka bir şey hükümet başka bir şey diye bakılıyor. Ya da hükümet grevi ertelemiş, buna karşı bir şey diyemiyor.

Geçen yıl MESS grevinde komünist işçilerin nasıl bir rolü oldu?

Atalay: Metal grevinde komünist işçiler sınıfın iradesini ortaya koyarak grevin öncülüğünü yapmış oldular. Başlangıç itibarıyla sıkışmışlığı açacak bir kanal yaratma adına komünistler irade koydu sendika içerisinde. Fabrikalarda arkadaşlarımızın, bizimle bağlantıda olan dostlarımızın işçileri ileriye çekmesiyle sonuna kadar grevi savunduk. Grev öncesinde fabrikalarda bir tane bile grev karşıtı işçi çıkmadı, bu kritik bir şeydi. Bu tek başına sendikanın talepleriyle olan bir şey de değildi, Gezi’nin sonrası olması bir etkendi mesela. Ülkenin içinde bulunduğu durum da sendikayı, işçileri greve iten önemli bir etkendi.

Bulduğunuz fabrikalarda komünist kimliğin meşruluğu olduğuna değindiniz, bu meşruluk üzerinden nasıl yol alıyoruz, kolay mı örgütleniyoruz?

Mehmet: Evet fabrikalarda yaptığımız en iyi şey orada komünist kimliğimizi meşrulaştırmış olmamızdır. Bunu sağladığımız için, kavga verilecekse, bir şeye tepki gösterilecekse bunu nasıl örgütlerizin arayışına giriyoruz. Tabi insanlar da inanmak ile ilgili bir problem de var, bunu aşmaya çalışıyoruz. Ülkenin gündeminde, sınıfın gündeminde bir şey olduğunda insanlara sosyalizmin tek çıkış olduğunu anlatabiliyoruz. Bir de şu var ki, biz sadece fabrikanın kendi sorunlarına gömüldüğümüz anda sorunlar yaşıyoruz, ama ne zaman ki ülke gündemiyle fabrika gündemlerini birleştiriyoruz o zaman rahatlıyoruz, önümüz açılıyor.

Yaşamının merkezinde neden parti ve sosyalizm mücadelesi var?

Atalay: Yoksulluğu reddediyoruz en basitinden. Bunu kabul etmediğin andan itibaren başka bir şeyi sorgulamaya başlıyorsun. Bir düzen düşünün ki çocukların tecavüze uğradığı bir toplumsallık üzerinde yaşayabiliyorsa, doğal olarak bunu reddettiğinde hayata

partililiği ve sosyalizm mücadelesini koymak gerekiyor, çünkü ondan aşağısı zaten kurtarmıyor ki. Çalışma koşullarımız gerçekten iyi değil. Sendikalı ya da sendikasız işyeri ayrımı olmadan... Sendikalı işyerleri belki daha iyi deniyor, ama bunu söylerken sendikasız işyerlerini veri alıyoruz. Çok basit bir şey var bir de, kapitalist bir ülkede yaşıyorsan örgütlü olmaktan değil örgütsüz olmaktan korkacaksın. Çünkü kapitalizm bütün pisliğini örgütsüz insanlara enjekte etmeye çalışır.

İşçi sınıfı artık muhafazakâr bir toplumsallıktan mı ibaret? Gericiliği fabrikalarda nasıl hissediyorsunuz? Nasıl mücadele ediyorsunuz?

Erdoğan: Gericilik fabrikalarda bizi boğuyor tabii, belki bizi boğduğundan fazla alevi işçiyi kadın işçiyi boğuyor. Şuan örneğin oruç tutan-tutmayan çatışmasını yaşayan insanlar var ve bu insanlar muhtemelen kendilerini yalnız hissediyorlar. Arkadaşlar fabrikalarda bir meşruluğumuz olduğundan bahsetti, bence bunun altında yatan en önemli sebep Atalay’ın, Mehmet’in, Erdoğan’ın birilerini temsil ediyor olması, orada bir karşıtlığı temsil ediyoruz, komünistler iyi insanlardır dendiği kadar gericilik karşıtlığını temsil ettiğimiz için de meşruluk sağlıyoruz.

KEMAL OKUYAN

İŞÇİ SINIFI ORTA SINIF

Liberaller işçilere 'toplum'un sempatisini kazandığımızda güçlünüz der, marksistlerse işçilere farklı bir şey söyler: Güçlüyseniz 'toplum' size sempati duyar.

İvan Petrov, 1912 Mayıs'ında böyle yazmış.

"Toplum"dan kastettiği, işçi sınıfı dışında kalan küçük burjuvalar, köylüler, aydınlar... İlla ki şu soru yöneltilmiştir kendisine: Ama güçlü olmak için toplumun sempatisi gerekmiyor mu?

Gelin bu soruyu tartışalım. Tamam koşullar farklı, 1912 Rusyası ile 2016 Türkiye arasında epey bir fark var. Zaten İvan Petrov diye biri de yok; o satırları takma isimle yazan, Vladimir İlyiç Ulyanov; asıl tanınan müstear adıyla Lenin.

Ama 1912'den 2016'ya değişmeyen bir gerçek var: Devrimci bir sınıf olarak işçi sınıfının kendisini toplumun diğer sınıflarına kabul ettirme, toplumun belli bir kesimini yanına çekme ihtiyacı.

"İşçi sınıfının devrimciliği mi kalmış" itirazının da gelebileceğini biliyoruz. Oysa sanıldığı gibi değil, işçi sınıfının devrimciliği kendisini her daim sokakta, fabrikada göstermeyebilir.

Ancak işçi sınıfı her durumda devrimci sınıf olmaya devam eder. Çok basit bir nedenle: Sermayenin egemen olduğu bir toplumsal düzenin sürmesi işçi sınıfının çıkarına değildir; tersine işçi sınıfının çıkarı sermaye egemenliğinin sonlandırılmasıdır. Kendisi için ve bununla beraber bütün insanlık için. Tarihsel bir olgudur bu; bir işçi sınıfı hareketinden söz etmek neredeyse imkânsız hale geldiği, deyim yerindeyse yaprak dahi kıvıldamadığı sanılan anlarda dahi bu gerçek değişmez.

Devrimci sınıf, bazen ve bir bölümüyle kendisine yanaşabilecek sınıf ve katmanların sempatisini kazanmak zorunda. Neden?

Nicel nedenlerle mi?

Sayısal büyüklükler bütünüyle yabana atılamaz, ama asıl mesele başka bir yerde.

Zaman içinde görüldü ki, toplumun küçük bir azınlığının diktatörlüğü anlamına gelen kapitalist düzeni ayakta tutan, orta sınıflardan ya da küçük burjuvaziden işçi sınıfına yayılan algı. Bir süredir Türkiye'de işçi sınıfına egemen olanın orta sınıf ideolojisi olduğunu ısrarla vurguluyoruz. Kuşkusuz bu yeni bir olgu değil, bunu söylemek de bir "buluş" yapmak anlamına gelmiyor. Ancak Türkiye'de işçi sınıfının üzerinin bu ideoloji tarafından olağanın ötesinde örtüldüğünü hesaba katmak zorundayız.

Bu ilişki tersine çevrilmek zorunda.

Orta sınıfların işçi sınıfını belirlemesi yerine işçi sınıfının orta sınıfları, en azından onların belli bir bölümünü baskılaması

gerekiyor. Sempatilerini kazanması...

İşçi sınıfı güç olmadığı sürece bu olanaksız, İvan Petrov sonuna kadar haklı. İşçi sınıfı bir güç haline gelmeden, toplumda sempati filan kazanamaz. Bırakın sempatiyi, artık işçi sınıfının varlığı bile sorgulanır oldu. Arada sırada, yürekli, kararlı çıkışlar gerçekleşmesine rağmen...

Kabul, işçi hareketi her yerde bayağı zayıf ve her yerde işçi sınıfının üzerini örten bir orta sınıf terörü var. Marksist, devrimci olduğunu söyleyenler dahi Fransa'da sürmekte olan ve şaşkıncu bir etkiye ulaşan sınıf kavgaları yerine İngiliz ve Rus lümpenlerinin boğazlaşmasına ilgi gösteriyor. Holiganların hır gürü olmasa, sanki Sovyet iktidarının çocuklarıymış gibi Rusya takımının Av-

“ TÜRKİYE'DE
ELİMİZDE
TOPLUMUN EN
AZ YARISINA
YERLEŞMİŞ
OLAN ERDOĞAN
NEFRETİNİ
ZENGİN SINIFLARA
GENİŞLETEN
EMEKÇİ
KESİMLERİN
SAYISINI HIZLA
ARTIRMAK
ZORUNDAYIZ.
BU ARTIŞ ORTA
SINIFLARIN
TEPKİSİNİ
ÇEKECEK,
RAHAHLARINI
KAÇIRAN
AVAMIN KİŞİLİK
KAZANMASINA
HUYSUZLUK
EDECEKLERDİR.

arı püskürtmek zorunda

rupa Şampiyonası'ndaki varlığı Fransız proletaryasından daha fazla heyecan yaratıyor.

Futboldan nefret edeceğiz bu gidişle. Peki ne olacak?

Olacağı şu, işçi sınıfı, üzerindeki bu baskıyı kaldıracak. Şu mantık dizgesiyle:

1. İşçi sınıfının güçlü olması siyasal ve ideolojik bir işlemdir. "İşçi sınıfının ideolojisi olmaz"la, "siyaset karıştırma-yalım arkadaşlar"la işçi sınıfı kötürülebilir.

2. AKP'nin ekonomi politikası Türkiye işçi sınıfının orta sınıf ideolojisi karşısındaki direncini düşüren unsurlara sahiptir. Genişletilen kredi olanaklarıyla işgücünün borçlandırılması gibi, kentsel dönüşümle geniş bir kesimin rant avcılığına yöneltilmesi gibi, sağlıktaki sözde

reformlarla en temel insani gereksinimlerden birinin "tüketim"e çevrilmesi gibi, AVM'lerin yeni bir yaşam kültürü haline gelmesi gibi, havaalanları-köprüler-otoyollarla teknolojinin iyice yabancılaşması ve "iktidar"ın fetişleştirilmesi gibi... Orta sınıf ideolojisi işçi sınıfına bu kanalları kullanarak sızmıştır. Bu kanallar tıkanmalı, bu kanallarda barikat kurulmalıdır.

3. Tüm bu olguların emekçiler arasındaki olumsuz etkisini yayanlar öncelikle işçi kimliğini henüz benimsememiş, daha eğitilmiş, düzenli iş ve gelire sahip işçi kesimleridir. Bu kesimler ülkenin siyasal ve ideolojik ikliminde söz sahibi olmak açısından orta sınıflarla paslaşmaktadırlar. Laik ve zaman zaman yurtsever duyarlılıklar açısından görece daha

diri, işçi sınıfının tarihsel ve kolektif çıkarlarıyla ilişkilendirilmede ise daha isteksiz olan bu kesimler içinde şiddetli bir ideolojik-siyasal kavga başlatılarak işçi sınıfı saflarında küçük burjuva ideolojisinin etkisi daraltılmalıdır. Bu kesimleri işçi sınıfının tarihsel ve kolektif çıkarlarından uzak tutan ekonomik koşulların hızla kötüleşmesi ihtimal dahilindedir, bu bir avantaja çevrilmelidir.

4. İşçi sınıfının güvensiz kesimlerinin çaresizlik ve hoşnutsuzluğunun, işçi sınıfının ideolojik ve siyasal açıdan dominant kesimleri içinde "işçi sınıfı" kültürü ve kimliği yükselişe geçmeden devrimci bir enerjiye dönüşeceği beklentisi büyük bir hayaldir.

5. Türkiye işçi sınıfının eğitilmiş kesimlerine ısrarla küçük burjuva ideolojisi pompalayan bütün unsurlarla açık bir kavgaya girilmelidir. İster meslek odası, ister sendika, ister siyasal yapı olsun, sınıf kimliğinin üzerini sektörel, mesleki ya da etnik nedenlerle örten herkes işçi sınıfına ihanet etmektedir.

6. Dinselleşmenin işçi sınıfını cemaatleştirdiğini yıllardır söylüyorduk; "işçi sınıfını bölmeyin" diyerek bu saptamaya itiraz edenler dahi kabulleniyor artık: İşçi sınıfı seküler bir ortamda serpilip gelişir. Seküler bir ortam yoksa, işçi sınıfını ayağa kaldıracak olan kuşkusuz onun aynı zamanda aydınlanma kavgası vermesidir.

7. İşçi sınıfı güç olmadan sempati toplayamaz. İşçi sınıfı, sermaye sınıfını bütün kurumlarıyla, siyasal oluşumlarıyla ve patronunun şahsında karşısına alma cesareti göstermeden inandırıcı bir güç olamaz. Bunun "sempatik" kılınması ise ideolojik ve siyasal mücadelenin işidir; işin gerçeği partinin görevidir. İşçi sınıfının tarihsel ve güncel haklılığı, sermayenin haksızlığı gösterile gösterile toplumsal algıya kazanır.

8. Türkiye'de elimizde toplumun en az yarısına yerleşmiş olan Erdoğan nefretini zengin sınıflara genişleten emekçi kesimlerin sayısını hızla artırmak zorundayız. Bu artış orta sınıfların tepkisini çekecek, rahatlarını kaçıran avamın kişilik kazanmasına huysuzluk edeceklerdir. Onların baskılanmasında yıllardır onları işçi sınıfına pazarlayan eğitilmiş işgücü içinde çoğalan devrimci unsurların direnci ve çabası büyük önem kazanacaktır: "Empati filan istemiyoruz, işçi sınıfına saygı göstereceksiniz." Hakını arayan belediye işçisinin ardından "her taraf çöp kokuyor, bunlar da çok oldu" diyemeyecekler; "iş mi yavaşlatmışlar, toplantım var, başlarım onların zam talebine" diye söylenemeyecekler.

Sempati verilmez alınır.

AVRUPA YERLEŞİK
SOLU, "TÜRKİYE'DE
SOSYALİZM
MÜMKÜNDÜR"
DİYENLERE DÜŞMAN!

Berlin'in açığa çıkardığı 'sol nefret'

ALINAN KARAR TÜRKİYE'NİN ÜZERİNDE KURULDUĞU TOPRAKLARDA BİR BÜYÜK KIRIMIN YAŞANMIŞ OLDUĞUNUN TESPİTİ ANLAMINA GELMİYOR. TERSİNE BU KIRIMI BU TOPRAKLARA YAŞATAN BİR GEÇMİŞİN İNKARI ÜZERİNE KURULU BİR CUMHURİYET, "SOYKIRIMCILARIN ÇOCUKLARI" OLARAK DAMGALANIP HEDEF KÖNULUYOR.

Herkesi şaşırtan gelişmeler yaşandı çantada keklik sanılan "Ermeni Soykırımı Kararı" sonrasında. Türkçü ve İslamcı çevrelerin şimdilik tabansızlığı örneğin. Bu karara karşı Almanya'da düzenlenen en "kitlesel" protestoya katılanların sayısı bile 1500-2000 civarında kaldı. Üstelik bunlar Ankara destekli Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DİTİB) ve eski Maocu yeni Erdoğancı çevrelerin de "uçaklı katkılarını" içeriyordu. Kısacası, Türkiye kökenli 3 milyon insan Alman parlamentosunun Türkiye'nin tarihsel meşruiyetini ilk gününden itibaren çöktürmeyi hedefleyen "soykırım kararı" nı protesto için sokağa falan çıkmadı. Ama Türklerin ve Kürtlerin içinde bir yerlerde inanılmaz bir kırılma yaşandı ve bu, bir biçimde hissedilir oldu.

Nitekim 5'i Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nden (SPD) (*Aydan Özoğuz, Cansel Kızıltepe, Metin Hakverdi, Mahmut Özdemir, Gülistan Yüksel*), 3'ü Yeşiller'den (*Cem Özdemir, Ekin Deligöz, Özcan Mutlu*), 2'si Sol Parti'den (*Azize Tank, Sevim Dağdelen*) ve biri de Hristiyan Demokrat Birliği'nden (CDU) (*Cemile Giousouf*) toplam 11 Alman milletvekilinin şaşkınlığı biraz da bu hisle ilgilidir. Türkiye kökenli toplumun asıl büyük kesimi, yaşamına ve geçmişine, bu arada Türkiye'nin geçmişindeki aydınlanmacı değerler de içeren cumhuriyet rejimine çok ağır bir saldırı olduğunu düşünmeye ve parçalanmaya başladı. Bu içsel tepkinin kısmen farkına varan Yeşiller milletvekili Özcan Mutlu, "Ben oylamadan 10 dakika önce çıktım, onay vermedim" açıklamaları yaptı. Bir daha Türk seçmenlerinden oy alamayacağını bilen Mutlu, gerçi Türkçe ve Almanca arasında gidip gelirken epey yalpaladı, ama kırılmanın farkında olduğunu da gösterdi. Diğer milletvekillerinin ise sesi bile çıkmadı. Hiçbiri "Türkiye bir soykırım cumhuriyeti değildir" demedi.

Asıl skandal solda yaşandı. Avrupa solu gibi, Alman solunun da, avucunda tuttuğu "Türkiye kökenli solcuların" desteğinde artık açık bir Türkiye nefretiyle hareket ettiği, Türkiye solunun "aydınlanmacı cumhuriyete sahip çıkma" gibi tarihsel değerlerini aşağıladığı gözleniyor. Türk faşistlerinin ayranının kabarması,

tılacağı, ama "Türkiye ve sosyalizm" demenin de suç sayılacağı bir zamana girildiği söylenebilir. Bahane el birliğiyle yaratılmıştır: "Erdoğan Türkiyesi", Avrupa solu için artık etnik birimlere ve mezheplere ayrılması gereken bir "soykırım cumhuriyetinin" nihai sonucudur. Dolarıyla solculuk iddiası olmayan Yeşiller Eşbaşkanı Cem Özdemir'in bu kararın öncülerinden olması Avrupa-Alman solunun genel yönelimine uygundur. Ama hadi SPD, CDU ve Yeşiller'in Türkiyeli memurları bir yana, herhalde en acısı, Sol Parti adına parlamentoda oturan Sevim Dağdelen ve Azize Tank'tır: "Bu çok tartışmalı bir konudur ve bu karar, bu haliyle, esasen Türkiye egemenlerini

değil solunu hedefliyor" diyememişler, onay vermeyi yeğlemişlerdir. Yerleşik Avrupa solunda artık antiemperyalizm diye bir şey yoktur.

Bunların, Türkçü ve İslamcı odakların saldırılarını, hep birlikte "Türkiyeci sola" karşı kullanacakları anlaşılıyor.

Ama, "kırılan toplum" dedik: Burada Osmanlı hayranları ile Avrupa'nın her dediğini demokrasi sayan ve solculuğu da kimselere bırakmayan kesimlerden değil, Türkiye kökenli 3 milyon insanın emeklerini kiralararak geçinen yüzde 99'undan söz ediyoruz. Kendilerine "Ermeni Soykırımı Kararı" ile verilen "Siz tarihin en aşağılık suçlarını işlemiş insanların çocukları" ve geldiğiniz

AVRUPA SOLU, BÜTÜN
HÜCRELERİYLE BİR
EMPERYALİST
SOLDUR
ARTIK.

rına reva görülen katliamların, etnik temizliklerin ancak sosyalist bir cumhuriyette hesabının sorulabileceğini savunanlara, en hafif deyimle "faşist, soykırımcı" deneceği bir dönemin açılması için anahtar olarak kullanıldılar.

Reel sosyalizmin ve Yugoslavya'nın yıkılmasından kısmen tanıdığımız bir rol karşındayız. Yaklaşık 5.5 milyon

Türkiye kökenli Batı Avrupalı için zor zamanlar başlıyor. Ya uyum sağlayacaklar ya da ırkçı ilan edilecekler.

İstisnaların farkında olduğunu bilerek, ama çok açık söyleyelim: Her hücresiyle, (özellikle de "Türk tetikçileri") tam bir Türkiye cahili olan Avrupa solu, ortak bir nefret suçu işlemeye teşnedir. Türkiye'deki oligarşik gericiliği yıkıp, Anadolu topraklarında bütünlüklü ve sosyalist bir cumhuriyet kurmanın mümkün ve acil olduğunu savunanlara düşmanlık, artık bir ortak siyaset halini almış görünüyor.

Avrupa ve Alman solunu reddeden sosyalistleri ırkçılıktan başlayarak ağır bir saldırı hareketi bekliyor. Avrupa iç savaşında da yeni bir aşamaya giriyoruz.

SOLUN İNSANİ DEĞERLERİNİN YANINDA ANTİMİLİTARİZMİ VE HÜMANİZMİ DE EMPERYALİZME YEM ETMEK SOLCULUK OLMUYOR.

ülke de bir soykırım ülkesidir, soykırım cumhuriyetinizle yüzleşin" uyarısını, ağır bir hakaret olarak algıladılar. Şimdilik, bunun göstergeleri çok açık değil. Sokakta değil. Ama hayatı iki dilde yaşayan Türkiyeli insanlar -ki büyük çoğunluğu Anadolu'nun kadim halkları Ermeniler ve Rumlara karşı Birinci Dünya Savaşı sırasında ağır haksızlıklar yapıldığını, Türk burjuvazisinin de bir servet gaspıyla zenginliklerine zenginlikler kattığını biliyor, ama aynı dönemde özellikle emekçi Türklerin de ağır bir bedel ödediğini düşünüyor- bir sınırın aşıldığı inancında artık. "Almanya'daki Türkiyelilerin" büyük kırgınlığının acı sonuçları olacaktır. Yakında paralel ve gerici bir

toplum yaratma çabalarının sonuçlarını almaya başlayacağız. İslamcı ve Türkçü gericiliğin aporotta beklediği, insanlarımızı bu bahaneyle avuçlarına alabileceği zamanlardan geçiyoruz: Nitekim federal düzeyde faaliyet gösterecek bir "Türk Partisi" girişimi için kapılar ardına kadar açılmış bulunuyor. Erdoğan rejiminin bu tür girişimlere destek vermemesi ise mucize olacaktır.

Ne olursa olsun, asıl acımasızlık Avrupa solundadır. Bu kesimlerin solculuğu çoktandır, en komünistlerinde bile, gerçekten bir soru işaretidir: 1923'ü tarihsel ve meşru bir ilerleme sayıp geçmişte milliyetçi gerekçelerle Ermenilik ve Rumluk gibi kadim Anadolu halkla-

BOYUN EĞMEYEN LİSELİLERİN MÜCADELESİ BÜYÜYOR

Veliler dışardan,

TÜRKİYE GEÇTİĞİMİZ HAFTA BİRBİRİNİ TAMAMLAYAN, İKİ FARKLI EYLEM DİNAMİĞİNE ŞAHİTLİK ETTİ. SÜRMEKTE OLAN İMAM HATİP DAYATMASINA KARŞI VELİLERİN, MAHALLELİLERİN, ÖĞRENCİLERİN, EĞİTİMCİLERİN MÜCADELESİNE BİR DE LİSELİLERİN İSYANI EKLENDİ. GERİCİ İKTİDARA VE YANDAŞ İDAREYE KARŞI BİLDİRİLER YAYINLAYAN LİSELİLER, "KINDAR VE DINDAR" NESİL DEĞİL, "DİRENEK VE BOYUN EĞMEYEN" NESİL OLACAKLARINI İLAN ETTİLER.

AKP hükümetinin baskıcı rejimine karşı liselilerin başlattığı direniş büyüyor. İstanbul Erkek Lisesi'nin başlattığı protestoya Türkiye'nin en köklü liseleri destek veriyor.

AKP iktidarının faşizan ve gerici uygulamaları ile yandaş okul yönetimlerine karşı açtıkları isyan bayrağı dalga dalga tüm yurda dağıldı. Birbiri ardına bildirimler yayınlayan liseliler, "kindar ve dindar" nesil değil, "direnen ve boyun eğmeyen" nesil olacaklarını ilan etmeye devam ediyor.

ERDOĞAN RAHATSIZ

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, liselilerin tepkisinden ve bildirimlerinden son derece rahatsız. Bu rahatsızlığını da geçtiğimiz günlerde MÜSİAD'ın iftar yemeğindeki konuşmasında dile getirdi. Liselilerin muhalif çıkışlarını "üst akıl"la açıklamaya çalışan Erdoğan, liselilerin "bir takım güçler" tarafından kışkırtıldığını iddia etti.

LİSELERDEN BİLDİRİ YAĞIYOR

Liseliler ise bilimsel eğitimi, laikliği ve aydınlanmayı savunan bildirimler kaleme almaya devam ediyor.

Her gün her kentten, çeşitli okullardan yazılan bildirimler haber merkezlerine ulaşırken, liseliler "karanlığa boyun eğmeyeceklerini" ısrarla dile getiriyorlar.

Türkiye'nin dört bir yanından "boyun eğmüyoruz" bildirisi yayınlayan bazı liseler şöyle:

İstanbul Erkek Lisesi, Cağaloğlu Anadolu Lisesi, Galatasaray Lisesi, Vefa Lisesi, Bornova Anadolu Lisesi, Kadıköy Anadolu Lisesi, Ankara Gazi Anadolu Lisesi, Beyoğlu Anadolu Lisesi, Çiğli Fen Lisesi, Samsun Sosyal Bilimler Lisesi, Samsun Anadolu Lisesi, Samsun Garip Zeycan Yıldırım Fen Lisesi, Samsun Onur Ateş Anadolu Lisesi, Pertevniyal Lisesi, Beşiktaş Atatürk Anadolu

Lisesi, Ankara Atatürk Anadolu Lisesi, Bakırköy Anadolu Lisesi, İtalyan Lisesi, Beylikdüzü Cahit Zarifoğlu Anadolu Lisesi, İstek Bilge Kağan Lisesi ve İstanbul Rotary 100. Yıl Anadolu Lisesi, Beşiktaş Anadolu Lisesi, Gebze Öncü Kültür Lisesi, Gebze Yeni Umut Lisesi, Tuzla Behiye Dr. Nevhiz Işıl Anadolu Lisesi, Hisar Okulları, Bakırköy Kartaltepe Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Çankaya Kırkkonaklar Anadolu Lisesi, Etiler Anadolu Lisesi, Erenköy Kız Lisesi, Eskişehir Kılıçoğlu Anadolu Lisesi, Eskişehir Salih Zeki Anadolu Lisesi, Seyitgazi Sağlık Meslek Lisesi, Cihat Kora Anadolu Lisesi, Ankara Türk Telekom Sosyal Bilimler Lisesi, Teğmen Ali Rıza Akıncı Anadolu Lisesi, Suzan Divrik Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Ziraat Bankası Balıkesir Fen Lisesi, Zuhul Dörtçelik Endüstri Meslek Lisesi, Çamlıca Anadolu Lisesi, Yıldırım İMKB Mesleki ve Teknik Kız Anadolu Lisesi, Yıldırım Beyazıt Anadolu Lisesi, Uğur Temel Lisesi, Kırklareli Anadolu Lisesi, Kırklareli Atatürk Anadolu Lisesi, Kırklareli TOBB Anadolu Lisesi, Ankara Atatürk Anadolu Lisesi, Nişantaşı Nuri Akın Anadolu Lisesi, Korkmaz Yiğit Anadolu Lisesi, Kepez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Çorlu Anadolu Lisesi, Zeynep Kamil Mesleki Teknik ve Anadolu Lisesi, Aydın Doğan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hasan Hüseyin Akdede Fen Lisesi, Nişantaşı Nuri Akın Anadolu Lisesi, Koç Lisesi, Beşiktaş Nazmi Arıkan Fen Bilimleri Temel Lisesi, Gaziantep Anadolu Lisesi...

#DİRENEĞİTİM GRUBUNDAN LİSELİLERE DESTEK

#DirenEğitim - Eğitim Sorunlarını İzleme ve Destek Grubu, peş peşe bildiri yayımlayan liselere destek niteliğinde bir açıklama yayımladı. Açıklamada, "Liseliler sırtlarını karanlığa, yüzlerini aydınlığa dönüyorlar" denildi.

İMAM HATİPLER KAPATILSIN

Gericiliğe Karşı Aydınlanma Hareketi'nin başlattığı "Aydınlık bir Türkiye için okullarımızı geri istiyoruz" kampanyası ise İstanbul'un Şişli, Kadıköy ve Zeytinburnu ilçelerinde imam hatipleştirilen üç okulda önemli mesafeler kat etti.

Velilerle, mahalle halkıyla, öğrencilerle ve eğitimcilerle birlikte söz konusu okulların önünde gerçekleştirilen kitle basını açıklamalarıyla, mücadele yeni bir aşamaya geçmiş oldu.

İlk eylem 13 Haziran Pazartesi günü Şişli'deki 19 Mayıs İmam Hatip Ortaokulu önünde yapıldı.

Aydınlanma Hareketi'nin çağrısıyla bir araya gelen 19 Mayıs Mahallesi sakinleri, veliler, eğitimciler, öğrenciler, geçtiğimiz yıllarda imam hatipleştirilen 19 Mayıs Ortaokulu'nun eski haline geri dönüştürülmesi talebiyle bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

"Aydınlık bir ülke istiyoruz", "İmam hatipler kapatılsın", "Laik, bilimsel, aydınlık eğitim istiyoruz" sloganlarının atıldığı eyleme, aynı mahallede bulunan ve imam hatipe dönüştürülmek istenen Resneli Niyazi Bey İlkokulu velileri de

liseliler içerden

"okulumuza dokunma" yazılı pankartla destek verdi.

"DİLEKÇELERİMİZLE BURDAYIZ, KARANLIĞA BOYUN EĞMİYORUZ"

Aydınlanma Hareketi adına basın açıklamasını okuyan eğitimci Zela Özgür Durmuş şunları kaydetti:

"Okullarımızın imam hatipleşmesine

karşı çıkıyoruz. Okullarımızı geri istiyoruz. Bunu yalnızca kendi çocuklarımızın geleceği için değil, Türkiye'nin aydınlık geleceği için istiyoruz.

Çünkü aydınlık geleceğimizde, eğitim başta olmak üzere bütün yaşamın dinsel kurallara göre belirlenmesinin yeri olmaz. Eğitim, fetvalarla, din baskısıyla, hurafelerle idare edilemez. Eğitim, bir ülkenin gelecek kuşaklarının nasıl bir dünya kavrayışları olacağını, ülkelerine ve dünyaya nasıl bakacaklarını belirleyen ciddi bir iştir. Bu nedenle eğitimin bilimsel temeller üzerine inşa edilmesi gerekir. Biz eğitim meselesini, "memleket meselesi" olarak görüyoruz.

"Dindar gençlik" projesi, her ne kadar siyasi iktidarı temsil edenlerin dilinden düşmese de, aydınlık bir Türkiye özlemiyle taban tabana çelişmektedir. İktidarın hedefi doğrultusunda, eğitim sisteminin dinselleşmesi için köklü değişiklikler yapıldı. Ülkemizin çocuklarını devlet eliyle belli bir inanca uygun biçimde yetiştirmeye çalışıyorlar ve bunun için her türlü zorbalığı yapmaktan çekinmiyorlar. Tüm toplumu esir almak istiyorlar. Ama açıkça görülüyor ki, bunu başaramıyorlar.

Buradan Okul Müdürü'ne, İlçe Milli Eğitim Müdürü'ne, İl Milli Eğitim Müdürü'ne ve Milli Eğitim Bakanı'na sesleniyoruz: Birileri 19 Mayıs Ortaokulu'nu ele geçirdiğini düşünebilir. "Bu iş bitti" diye düşünebilirsiniz. Birkaç yasal düzenlemeyle, kararnamelerle "eğitimi hallettik" diyebilirsiniz. Ama şunu öğreneceksiniz; öğrenciler, veliler ve öğretmenler, yani eğitim sisteminin temel unsurları buna boyun eğmediği sürece başaramayacaksınız! Hepsinden önem-

lisi, bir bütün olarak Türkiye halkını bu karanlığa ikna edemeyeceksiniz.

Bu karanlığa boyun eğmiyoruz!

Hep birlikte, dilekçelerimizle buradayız.

İmam hatip yapılan okulumuzun eski haline döndürülmesini istiyoruz."

ACIBADEM DE "OKULUMUZU GERİ İSTİYORUZ" DEDİ

Kampanyanın ikinci durağı 14 Haziran Salı günü Acıbadem'de imam hatipleştirilen Özdemiroğlu Ortaokulu oldu. Aydınlanma Hareketi adına okunan açıklamada da "Özdemiroğlu İlkokulu'nu ele geçirdiğini düşünenlere" seslenilerek "Türkiye halkını bu dönüşüme ikna edemeyeceksiniz" denildi.

TERKOĞLU: BU ÜLKENİN AYDINLANMACI BİRİKİMİNİ VE LAİKLİĞİ YOK EDEMEECEKLER

Gericiliğe Karşı Aydınlanma Hareketi'nin çağrıcılarından OdaTv Haber Müdürü Barış Terkoğlu da, burada yaptığı konuşmada, "Bu ülkeden aydınlık birikimini, laikliği yok edemeyeceksiniz. Aydınlanma Hareketi olarak imam hatiplerin kapatılmasında hep en önde olacağız. Bütün ülkede 1 milyon imam hatip öğrencisi var. Türkiye'nin buna ihtiyacı yok. Bu durum, toplumun aydınlık birikimine saldırdır. Bugün Özdemiroğlu Ortaokulu öğrencilerinin ve velilerinin yanındayız. Bu ülkenin aydınlıkmacı birikimini, laikliği yok edemeyecekler" dedi.

Daha sonra Özdemiroğlu Ortaokulu'nun imam hatip olmaması için yazılan bin 250 dilekçe Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne teslim edildi.

Zeytinburnu Abay Ortaokulu velileri ve mahalleliler ise 17 Haziran Cuma saat 11.00'de okul önünde basın açıklaması yaparak dilekçelerini Milli Eğitim Müdürlüğüne teslim edecekler

İSTANBUL'UN ÜÇ AYRI MERKEZİNDE İMAM HATİPLEŞTİRİLEN ÜÇ OKULDA SÜRDÜRÜLEN MÜCADELE, BU OKULLARIN ÖNÜNDE YAPILAN KİTLESEL BASIN AÇIKLAMALARIYLA DEVAM ETTİ.

Şişli 19 Mayıs Ortaokulu

Acıbadem, Özdemiroğlu Ortaokulu

HİÇ SÖMÜRENLE SÖMÜRÜLEN BİR OLUR MU!

Hepimiz aynı gemide miyiz?

"HEPİMİZ AYNI GEMİDEYİZ." SADECE TELEVİZYONLARDA DEĞİL, ÇALIŞTIĞIMIZ İŞYERİNDE BU SÖZÜ PATRONLARDAN İŞİTMEYENİMİZ VAR MIDIR? PEKİ GERÇEKTEN ÖYLE Mİ? ASLINDA YAŞAM HİKÂYESİMİZİN SON 5 BİN YILINI SAYMAZSAK, GERİDE BIRAKTIĞIMIZ 2 MİLYON YILA BAKTIĞIMIZDA ÖYLE OLDUĞUNU SÖYLESEK PEK YANILMIŞ SAYILMAYIZ. AMA SON 5 BİN YILDA BİRAZ DEĞİŞMİŞ HİKÂYESİMİZ.

Toplumu ve onun yaşantısını gözlemlemeye, oradaki bir dizi aksaklık ve soruna çözümler üretmeye başladığımızda sanırız iki soru-sorun ile karşılaşırız:

- Toplumun oluşturan, ya da belirleyen temel aktörler kimlerdir?
- Toplumsal yaşamın işleyişi asıl olarak neyin üzerine kurulmuştur?

Bu sorulara ilişkin iki uç yorum, uç olmalarına rağmen gündelik yaşamın devinimi içerisinde baskın ve yaygın bir kabul taşır. İlki toplumun ve toplumsal yaşamın ezelden ebediyete kadar benzer bir yapı taşıdığı ve taşıyacağı, bunu belirleyen kuralların ise mutlak ve değiştirilemez olduğuna ilişkindir. Toplumsal yaşamın dinsel yorumu buna iyi bir örnektir. Diğer yorum ise toplum ve onun yaşantısına dair herhangi bir tasnif ya da tanım ve tarifi yapılamayacağına, orada asıl belirleyenin bir "gizli el" olduğuna dairdir.

İnsanlık tarihine biraz yakından bakıldığında ise toplumların binlerce yıldır neredeyse sınıflardan oluştuğu ve toplumsal yaşamın da bu sınıfların arasındaki ilişkiler ve çelişkiler üzerinden belirlendiği görülmektedir. Sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkilerin kökenlerine bakıldığında ise iki kavram özel olarak öne çıkmaktadır: Üretim ve paylaşım.

Üretim deyince ilk akla gelen şey, insanın yaşaması için gerekli maddeleri elde etmesi yönündeki uğraşdır. Toplumsal yaşamın içerisinde üretim sürecinin nasıl işlediği sorusunun yanıtı o toplumsal düzenin hangi üretim biçimine sahip olduğuna yanıt vermektedir. Bir üretim biçiminin şekillenmesinde ise en önemli faktörler üretici güçler başlığı altında toplanırlar. İnsanlık tarihinin gelişimi ile iç içe gelişim gösteren temel üretici güçler; insanın fiziksel emeği, insanlığın düşünsel ve teknik birikimi ve coğrafi (doğal) olanak ve kısıtlardır. Üretici güçlerin seviyesi ve toplumsal yaşam içerisindeki kullanım biçimleri, üretim biçimlerinin şekillenmesini sağladığı gibi her bir üretim biçimi üretici güçlerin gelişimi ve kısıtlanması üzerinde belirleyicidir.

Üretim sürecinde üretici güçlerin kullanımını üzerindeki tasarruf hakkı sınıfların ortaya çıkışında önemli belirleyicilerden biri olmuştur. Başta toprak,

devamında üretim araçları, insanlığın düşünsel-teknik birikimi ve hatta bir üretici güç olarak insanın fiziksel emeği üzerinde belli insanların tasarruf hakkı elde etmesi, mülk sahibi, yönetici sınıf ile mülksüz, üretici sınıfların ortaya çıkışını da beraberinde getirmiştir. Üretim araçlarının mülkiyetine sahip sınıflar, üretimi gerçekleştiren emekçilerin yarattığı emeğin belli bir bölümüne de artık emek olarak el koyarlar. Bu sömürü kavramının da kaynağını teşkil eder.

Günümüzde, üretim araçlarının mülkiyetini elinde bulunduran sermaye sınıfı ile üretim araçlarının mülkiyetinden yoksun, kendi emek gücünü kiralarak geçimini sağlayan işçi sınıfı ile karşılaşırız. Sermaye sınıfı yani patronlar toplumun küçük bir kesimini işçi sınıfıysa toplumun çoğunluğunu temsil etmektedir. Kapitalizmin doğası gereği üretim toplumsallaşmıştır bu nedenle işçi sadece emek gücünün fiziki olarak sarf edildiği fabrikalarda, madenlerde çalışanlar değil bu üretim sürecinin herhangi bir aşamasında katılan herkesi kapsar.

PEKİ KAPİTALİZMDE SÖMÜRÜ NASIL GERÇEKLEŞİR?

Kapitalizmde insanların ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetler değişim için yüksek miktarlarda üretilir. Bu üretim yerleri ürünün özelliğine göre fabrikalar, madenler, plazalar, hastaneler, çiftlikler olabilir. İşçiler emek güçlerini işe başlamadan önce patronlara belirli bir ücret karşılığında kiralarlar. Bu ücret genellikle işçinin patrona söz verdiği çalışma saatinin sadece birkaç saatinde gerçekleştirdiği üretimle karşılanır. İşçi çalışma süresinin geri kalan kısmında da değer üretmeye devam eder. İşte bu zaman diliminde elde edilen değere yani artı değere patronlar el koyar. Kapitalist düzendeki eşitsizliklerin temelinde de bu artı değer sömürüsü yatar. Patronlar kâr elde etmek üzere üretim ve hizmet faaliyetlerine sermaye yatırır. Ve patronlar açısından asıl olan, el koydukları artı değerlerin oran ve miktarının korunması ve hatta sürekli artırılmasıdır. Kapitalizmde işçileri sömürmekte, yani artı değeri elde etmekte ve arttırmakta kullanılan yöntemleri üç ana başlıkta

toplayabiliriz:

- 1- Çalışma saatlerini uzatmak
- 2- Ücretlerin düşürülmesi
- 3- Tecrübenin artması, makinelerin ve teknolojinin gelişmesiyle verimliliğin artması

İçinde yaşadığımız kapitalist düzende devletin yapısı, hukuk kuralları, yürütme, eğitim sistemi vs. tüm bunlar sermaye sınıfının ihtiyaçlarına göre tasarlanmış, değiştirilmiş ve işlevlendirilmiştir. Tabii ki tek tek patronlar yasama, yürütme gibi görevleri üstlenmezler ancak tüm mekanizma sermaye sınıfının çıkarlarını koruyacak şekilde kurulur. Bu mekanizmanın ikna edemediği insanları da yine aynı mekanizmanın bir parçası olan polis zoru ile baskı altında tutmak en bilindik yöntemdir.

HİZMET SEKTÖRÜ DEDİKLERİ... VE EMEĞİMİZİN EDERİ...

Sermayenin daha kârlı alan arayışları sonucu yöneldiği, sanayi ve tarıma göre daha az yatırımla daha fazla kâr elde edilen ve fakat yoğun insan emeği gerek-

tiren hizmet sektörü; özellikle eğitim, sağlık gibi iş kollarını içine alıyor.

Daha kârlı derken ne kastettiğimizi örnekendirerek açıklamakta fayda var:

Özel bir sağlık kurumunda kanser hastalarının tedavi gördüğü (onkoloji) merkezin aylık geliri 2 milyon TL olsun. 20 yataklı bir servis olarak hizmet veriyor olunsun. Servisimiz sürekli dolu. İş yükünün önemli bir kısmını omuzlayan bir sağlık personelinin kazancı 1,500 TL'dir. 25 sağlık personeli ile hizmet veriyor olsun. 10 kişilik temizlik ve 6 kişilik de sekreterlik hizmetleri ekibimiz var olsun. Klinik şefi hariç tutularak yapılan bir hesaplamada temizlik, sekreterlik ve sağlık hizmetleri dâhil toplam emek için ödenen miktarın tamamı 100 bin TL'yi geçmez. Bu ise bahsettiğimiz sağlık kuruluşunda üretilen hizmetin tamamı için emeğe ödenen kazancın 1/20'sine tekabül eder. Bununla birlikte sağlık sektöründeki genel sömürü koşulları bu örnekte de işler ve çalışan sağlık işçileri, uzun çalışma süreleri, yoğun nöbet temposu ve çok fazla hizmeti sınırlı sayıda çalışan ile karşılama koşullarında çalışmak zorunda bırakılır.

Bu örnek adlı adınca yoğun emek sömürüsüdür.

TEKNOLOJİ VE ÜRETİM YÖNTEMLERİNDEKİ GELİŞMELER KİMİN YARARINA YAŞANIYOR?

Günümüzde üretim süreci makinelerin üretimdeki payının artması ve otomasyonla olduğu kadar taşeronlaştırma gibi ek araçlarla destekleniyor.

Taşeronlaştırma, ücretleri bastırarak "verimliliği" artırmayı, kârlılığı, üretim tekniklerindeki gelişmelere değil de, işgücünün payını baskılamaya bağlı olarak yükseltmeyi amaçlıyor. İşçi sınıfının örgütlenme ve kolektif hak mücadelesinin bastırılması asıl neden olarak belirirken, bu da yine sermayenin uzun vadeli çıkarlarını pekiştiriyor.

Örneğin; her gün onbinlerce ev eşyasının üretimini yapan Vestel, tam da böyle bir örnek. Üretim, sadece fabrikaların sınırları içerisinde değil, Vestel'e bağımlı onlarca yan sanayiye ya da taşeronla destekleniyor. Böylece ana sanayi daha fazla sayıda işçiyi aynı yerde birlikte çalıştırmaktan kurtuluyor (ki bu işçilerin ortak hak mücadelesini baltalıyor), üretimin bazı bölümleri işçi ücretlerinin daha düşük olduğu küçük işletmelere yıkılmış oluyor.

Ayrıca, işçilerin üretim bantlarında art arda dizilmesiyle oluşturulan seri üretim hattı, her geçen gün yeni makinelerin adaptasyonu, geliştirilmesiyle ya da bantlardaki bazı bölümlerin otomasyonla desteklenmesiyle birlikte hızlandırılıyor ve buna da bağlı olarak işçiye verilen miktar artmadan üretilen toplam değer artırılmış oluyor. Yani kısaca mekânizasyonun ve otomasyonun artışı sömürünün artışı anlamına geliyor.

■ İzmir İşçi Komitesi

Ne okumalı?

İnsanlar hangi sınıftan olduklarını bilirler mi? Mavi yakalı, beyaz yakalı, plaza çalışanı, doktoru, avukatı, taşeron işçisi...

Tüm bu zenginliği ve "oluşum"u kavramaya çalışırken öncelikle onun kalbinde işleyen yasalara, yönelimleri ortaya koymak gerekir. Bu temel bir kez atıldıktan sonra, çok fazla parametre içerse de inşa ettiğimiz bağlantı noktalarıyla bu farklı değişkenleri ilişkilendirebilecek, hareket halini kavrayabilecek bir donanımına sahip olmuş oluruz.

Marksizm için bu temeli oluşturan şey üretim ilişkileridir; çünkü insanların kendi tarihlerinin belli bir aşamasında birbirleriyle girdikleri kültürel, ideolojik, siyasi vb. ilişki tarzlarını anlayabilmek için öncelikle onların üretim ilişkilerinden yola çıkılması gerektiğini ortaya koyar. Sınıfın maddi temeli olarak üretim ilişkilerini, işçi sınıfının maddi temeli olarak üretim araçlarının sahipliğinden yoksun olmayı ve emek gücü metasını satarak yaşamını sürdürüyor olmayı başlangıç noktası olarak görebiliriz. Bu nedenle sınıfı kavrama serüvenimize bu kavramların ne anlam ifade ettiğini anlamaya çalışarak başlamak faydalı olacaktır. Sınıfa dair bütünlüklü bir kavrayışa sahip olmak için onun nesnel temelini incelerken kavramaya başladığımız temel yasaların, yönelimlerin uç verdiği gelecekteki olasılıklarına dair de bir perspektifimiz olmak zorunda.

OKUMA VE İZLEME ÖNERİLERİ

Kitaplar:

1. **Karl Marx**, Kapital, 1. Cilt
2. **Karl Marx**, Fransa'da Sınıf Mücadeleleri
3. **Friedrich Engels**, İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu
4. **İlker Belek**, Esnek Üretim Derin Sömürü
5. **Korkut Boratav**, 1980'li Yıllarda Türkiye'de Sosyal Sınıflar ve Bölüşüm
6. **Taner Timur**, Marksizm, İnsan ve Toplum

Makaleler:

1. **Egemen Aslan**, "Temel Özellikleri Işığında İşçi Sınıfının Yapısı ve Sınırları, Zor Zamanlar Zor Alan ve Zaman Değişirken", *Gelenek Sayı 69*
2. **Egemen Aslan**, "Temel Özellikleri Işığında İşçi Sınıfının Yapısı ve Sınırları, İşçilerden Sınıf Yapmak", *Gelenek Sayı 70*
3. **Cemal Hekimoğlu**, "İdeolojik Mücadele ve Sınıf Siyaseti", *Gelenek Sayı 60*

Filmler:

1. **Kapitalizmin Krizleri** - David Harvey ve RSAanimate
2. **İki Gün Bir Gece** - Jean Pierre Dardenne, Luc Dardenne
3. **Modern Zamanlar** - Charles Chaplin
4. **Enron: Piyasanın Uyanıkları** - Alex Gibney
5. **İç İşler** - Charles Ferguson

BRİTANYA AB İÇİN
REFERANDUMA GİDİYOR

Britanyalı komünistler ne diyor?

BRİTANYA'DA 23 HAZİRAN'DA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK REFERANDUMDA
HALK, ÜLKENİN AVRUPA BİRLİĞİ
ÜYELİĞİNİN SÜRMEK VEYA
SONLANDIRILMASI İÇİN OY VERECEK.

İngiltere, İskoçya, Kuzey İrlanda ve Galler'den oluşan Britanya'da son birkaç aydır ülkenin Avrupa Birliği (AB) üyeliği masaya yatırılıyor. 2010'dan bu yana başbakan olan Muhafazakar Parti lideri David Cameron son genel seçimlerde halkın AB üyeliği konusunda söz sahibi olması için referandum sözü vermişti. İkinci kez iktidara gelen Cameron'un vaadi doğrultusunda 23 Haziran'da halka Britanya'nın AB üyeliğinden çekilmesini talep edip etmedikleri sorulacak.

Son aylarda ülke gündemine oturan referandum ile ilgili olarak taraflar Bremain ve Brexit adlarıyla anılıyor. Ülkenin AB üyesi olarak kalması gerektiğini savunanlar, Britanya (Britain) ve kalmak (remain) kelimelerinin kısaltması olarak Bremain; üyelikten çıkılması gerektiğini söyleyenler ise Britanya (Britain) ve çıkış (exit) sözcüklerinin kısaltması olarak Brexit olarak biliniyor.

Bremain kanadında hem Muhafazakarlar hem de İşçi Partisi yer alıyor. Muhafazakar Parti lideri ve Başbakan Cameron ile 16 kabine üyesinin öncülüğünde partinin çok büyük bir kısmı, Liberal Demokratlar, Yeşiller Partisi, Ulusal İskoçya Partisi ve Galler Partisi Britanya'nın AB'de kalmasını savunuyor. Geçtiğimiz yıl İşçi Partisi lideri olan ve geniş sol kesimler tarafından 'gerçek bir devrimci, iyi bir sosyalist' olarak öne çıkarılan Jeremy Corbyn de AB'de kalması gerektiğini savunanlardan. Partideki kimi görüş ayrılıklarına rağmen İşçi Partisi, Bremain tarafında yer aldığını bir süredir açıkça beyan ediyor.

Brexit kanadının büyük kısmını başta Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi

(UKİP) olmak üzere aşırı sağ partiler, yabancı ve göçmen düşmanı ırkçı yapılanmalar oluşturuyor. İrkçi ve milliyetçi damarı ağır basan kimi özneler Britanya'ya iltica veya göç eden yabancıların sayısının her geçen gün arttığına, bunda en büyük etkenin AB üyeliğinin getirdiği vize serbestisi olduğunu söylüyor ve Britanya'da Briton üstünlüğünün korunması için AB üyeliğinden çıkılmasını talep ediyor. Britanya'nın iç hukuk ve ekonomisi üzerinde daha çok söz sahibi olmasını sağlamak ve her yıl AB'ye ödenen 19 milyar sterlinden (yaklaşık 80 milyar lira) kurtulmak gibi sebepler de bu kesimler tarafından AB'den ayrılma talebiyle birlikte dillendiriliyor.

İktidar partisi ve ana akım medya AB'den çıkılmasını talep eden kanadın temel motivasyonunun ülkedeki yabancı nüfusunu azaltmak olduğunu her fırsatta dile getiriyor. Ancak Brexit yalnızca göçmen düşmanı milliyetçi ve ırkçılardan oluşmuyor; çok sayıda sol örgüt ve parti de AB'den çıkılması için mücadele ediyor. Hatta bazı sendika ve

sol örgütler Brexit yerine left (sol) ve exit (çıkış) sözcüklerinin kısaltması olan Lexit adı ile AB karşıtı kampanyalarını sürdürüyor.

KOMÜNİSTLER NE DİYOR?

Ülkedeki iki komünist partiye AB referandumu ile ilgili görüşlerini sorduk.

Büyük Britanya Komünist Partisi-Marksist Leninist (CPGB-ML) Genel Başkan Yardımcısı Ella Rule:

"Avrupa Birliği'nden ayrılmanın anti-emperyalist bir adım olduğunu düşünüyorum. İnsanlar bunu genelde fark edemiyor fakat AB kurulduğundan bu yana çok sayıda savaş suçuna karışmış emperyalist bir oluşumdur. Britanya'nın AB'den ayrılması, bu emperyalist oluşumun gücünü zayıflatacaktır. ABD emperyalizmi, AB'nin her zaman müttefiki oldu. AB'nin zayıflaması, işçi sınıfının en azılı düşmanı olan ABD'yi de zayıflatacaktır. Emperyalizmin dünya halklarına karşı mücadelesinde bu soyguncu çetesinin safında yer almak istemiyoruz.

Britanya'nın AB süreci

Britanya, 1973'te Avrupa Toplulukları (AT) bileşeni ülkelerden biri olmuş, AT'nin 1992'de Avrupa Birliği yapılanmasına dahil edilmesi ile AB üyesi statüsü kazanmıştır. Ancak Britanya'nın AB içindeki ülkelerle ortak tutum sergilemediği belirli başlıklar olmuştur. Bunlardan en öne çıkanı para birimi olarak sterlin kullanmaya devam etmesi ve Avro Bölgesi'ne (Eurozone) girmemesi olmuştur. Bir diğeri ise tek vize ile tüm AB ülkelerine seyahat hakkı tanıyan Schengen

Bölgesi'ne dahil olmamasıdır.

Tahmin edileceği üzere gerek ekonomisinin büyüklüğü, gerekse kıtadaki siyasi etkililiği sebebiyle Britanya'nın AB'nin omurgasını oluşturan ülkelerden biri olduğunu söylemek mümkün. Britanya'nın AB'den ayrılmasının Birlik içindeki dengeleri değiştireceği, hatta başka ülkelerin de referandum sürecine girerek üyeliklerini sonlandırmasında emsal teşkil edebileceği sıkça ifade ediliyor.

Referandumdan sonra ne olacak?

Referandumda AB'den çıkılması yönünde bir sonuç çıkarsa bu ilk aşamada yasal olarak bağlayıcı olmayacak. Referandum sonucunun hayata geçirilmesi için parlamentonun çeşitli yasal düzenlemeler yapması gerekecek. AB'den çıkış koşullarının müzakeresi bir yıldan uzun zaman alacak. Bu süre zarfında ikinci bir referanduma gidilmesi ihtimali de söz konusu. Sürecin çıkış tamamlanması halinde Britanya, AB'den ayrılan ilk ülke olacak.

AB'den çıkarsak büyük ihtimalle AB tarafından finansal olarak baskı altına alınacağız. Avrupa'da seyahat imkanımız kısıtlanacak. Bu tarz sıkıntılar olacak, ancak öyle bile olsa biz dünya üzerinde uyguladığı baskı ile hayatta kalan ve tüm dünyada diğer halklara terör estiren bir kurumun parçası olmayı istemiyoruz. Sürekli göçmenlerden bahsediliyor. Evet, çok sayıda göçmen geliyor çünkü ABD emperyalizmiyle birlikte AB, onları evlerinden ediyor, bombalıyor. Emperyalizmin zayıflatılması gerek. Emperyalizmin zayıflatılması işçi sınıfı hareketi için fırsat yaratacaktır.

AB karşıtı kampanyalarda ırkçılar ile, göçmen ve yabancı düşmanları ile aynı tarafta yer alıyoruz. Bu kişiler AB'nin emperyalist karakterini anlamıyorlar. Altta yatan problemi masaya yatırmaktansa yüzeydeki sorunlarla ilgileniyorlar. İslam karşıtlığı veya yabancı karşıtlığı işçi sınıfını bölen unsurlardır.

AB'nin işçi haklarını korumada önemli bir rol oynadığını söylüyorlar. Bu kişiler Yunanistan'daki sürece baksınlar. Emekli maaşları konusunda, okullardan ve hastanelerden hizmet alma konusunda... AB üyesi olmak onları korumuyor. Fransa temel hakları, işçi haklarını korumaya çalışıyor. AB onlara nasıl yardımcı oluyor? AB üyesi ülkelerden birçoğunda halklar ekonomik krizle boğuşuyor. Britanya AB'den ayrılırsa bu bir ilk olacak ve başka ülkelerin de ayrılmasının yolunu açabilir."

CPGB-ML, 2004 yılında Sosyalist Emek Partisi'nden (Socialist Labour Party) ayrılan bir grup tarafından, Britanya'da Marksist-Leninist, antiemperyalist ve sosyal demokrasi çizgisinden uzak bir sol partinin olmaması sebebiyle yeni bir partiye ihtiyaç duyan komünistler tarafından gerçek bir sınıf partisi olma iddiasıyla kuruldu. Ülke genelinde örgütlenme faaliyeti yürüten haftalık periyotta Proleter adlı bir gazete, iki ayda bir ise Lalkar isimli bir teorik yayın organı çıkarmaktadır.

Yeni Büyük Britanya Komünist Partisi Genel Sekreteri (NCP) Andy Brooks:

"Avrupa Birliği referandumunda İşçi Partisi ve militan bazı sendikalar AB üyeliğinin devam etmesini savunuyor. Biz net bir şekilde karşı çıkıyoruz. Kurulduğu ilk günden beri. AB'nin reforme edilmesi mümkün değil. Avrupa Birliği'nin işçi sınıfı için hiçbir olumlu yönü

olduğunu düşünmüyoruz. AB aslında zenginler kulübü gibi bir şey, büyük işler yapmak, büyük şirketlerin kârlarını artırmak için var olan bir kurum. AB, Fransız-Alman emperyalizmi tarafından yönetiliyor.

İşçi sınıfı için küçük kimi kazanımlar olabilir, seyahat özgürlüğü gibi örneğin. Ancak şunu belirtmem gerekir ki 1914'ten önce seyahat kısıtlaması yoktu, bu AB'nin bir lütfü değil. Britanya'da AB üyeliği öncesindeki dönem gıda çok ucuzdu. Ortak pazara girdikten sonra gıda fiyatları ve yaşam giderleri inanılmaz ölçüde arttı. AB ülkeleri gıdanın en pahalı satıldığı yer.

AB karşıtı kampanya şovenist, ırkçı ve göçmen düşmanı bir hatta çekilmiş durumda. Ana kampanya Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi ve Muhafazakar Parti içindeki birtakım AB karşıtları tarafından domine edilmiş durumda ve sadece göçmenler mevzusunu dile getiriyorlar. Diğer yandan bazı Muhafazakarlar, Britanya'nın ABD emperyalizmi ile ittifak halinde olmasını istedikleri için AB'ya karşı çıkıyorlar. Britanya, Fransız-Alman emperyalizmi ile ABD emperyalizmi arasında bir köprü oldu. AB karşıtı muhafazakarlar AB'ye sağlanan finansal desteğin yarattığı yükten bahsediyorlar, Britanya'daki ABD üslerinden hiç bahsetmiyorlar. AB'den ayrılmak gerçek bir "bağımsızlık" olamayacak. ABD emperyalizminin desteğinden bahsetmiyorlar.

Britanya'nın AB'den çıkması başka ülkelere de örnek teşkil edebilir. Özellikle İspanya, Yunanistan, Portekiz ve Kıbrıs'ın da AB'den çıkması için bir adım olabilir. Fakat sosyalizm yolunda bir adım ancak sınıfın militanlığı ile, komünistlerin mücadelesiyle atılabilir."

Yeni Büyük Britanya Komünist Partisi, 1977 yılında Büyük Britanya Komünist Partisi'nden ayrılan bir grup tarafından kuruldu. Marksist-Leninist ve antiemperyalist mücadele yürüten parti Yeni İşçi (New Worker) adlı haftalık bir gazete çıkarmaktadır.

NCP, Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı'na katılmakta olan Solidnet partileri arasında yer almaktadır. Ayrıca, Türkiye'den Komünist Parti'nin de içinde yer aldığı Avrupa Komünist ve İşçi Partileri İnisyatifinin de üyesidir.

■ Ezgi Göksu

İşçiyi işçi yapan partisidir

Özgür Şen

İşçileşme geleneksel tarifle üreticinin üretim aracından koparılmasıyla ya da mülksüzleştirilmesiyle başlar. Köylü toprağını, küçük üretici tezgahını veya esnaf dükkanını kaybeder ve hayatta kalabilmek ve yaşamını sürdürebilmek için elinde satmak zorunda olduğu emeğinden başka bir varlığı kalmaz. Kimisi bir süre işsiz kalsa, şanslı azınlık doğru bir iş bulsa da sonuç değişmez. O bir işçidir artık.

Bu süreç yalnızca kapitalizmin doğuşuna has bir olgu değildir. İşçileşme bu düzende hiç durmadan devam eder ve bunun nedeni yalnızca mülksüzleştirilmenin hep sürmekte olduğu gerçeği değildir. Evet, mülksüzleşme devam eder. Köylülük tasfiye edilir mesela, ya da mahalledeki bakkal kapanır, terzi dükkanını kaybeder ve hatta avukat bürosundan olur. Ama işçileşme süreci hiçbir zaman bunlardan ibaret görülmez. İşçileşme sınıfı yaratan sürecin genel adıdır. Öğrencinin mezun olup işsizler ordusuna katılması ya da iş bulması, bir emekçinin işsiz kalması, enformel sektörlerden formel sektöre veya tersi yöndeki hareketler hep bu sürecin parçasıdır.

İşçi sınıfı kendisini hiç durmadan yeniden üretir ve bu yeniden üretimin kendisine has bir ideolojik veya siyasi sonucu yoktur. Mühendislik öğrencisi mühendis, tıp öğrencisi hekim olarak hayata atıldığında veya genç bir usta fabrikadaki tezgahın başına oturduğunda nesnel olarak birer işçidirler ve bu nesnel konumlanışları düşünme biçimlerini mutlaka etkileyecektir.

Ama o kadar işte... İşyerinde bir işçi gibi davranıp hakkını savunmak ya da memleket sathında siyaset alanında daha genel bir düzlemde ait olduğu sınıfın çıkarları için mücadele etmek ise ayrı bir hikayedir. Nesnel konumlanıştan ayrıdır ancak işçileşme sürecinin bir parçasıdır.

İşçileşme yalnızca insanları sınıfın ayrı bölmelerine yerleştirirken eşitsiz değildir. Süreç işçileşmenin ideolojik ve siyasi eksenlerinde de eşitsiz ilerler. Sınıf bu noktada müdahaleye açıktır ve patronlar mesleki özelliklerden ayrıcalık türeten fikirlerle veya dinsel ya da etnik temelli düşüncelerle müdahale ettikçe bölünür. Fabrika işçisi süpermarketteki kasiyere, sağlığı taşeron firmada çalışan temizlik emekçisine, mühendis şoföre böyle küser, kendisini ondan böyle ayrı görür. Orta sınıflara dair efsaneler buradan doğar. Ücretle, statüyle, gericilikle, milliyetçilikle işçi işçiyi bu şekilde düşman edilir. İşçileşme, çelişkili bir biçimde, sınıfın parçalandığı, nesnel varlığını fikirler aleminde kaybettiği dolayısıyla sınıfın yok olduğu bir aşamaya girer.

Ancak neyse ki aynı süreç başka bir yapının örgütlü müdahalesine açıktır. Tarihsel olarak işçi sınıfını temsil etme iddiasına sahip olan parti tam bu aşamada sahneye çıkar. İşçi adına işçiyi birlikte siyaset yaparken işçinin sınıfsal konumu ile fikirler dünyasındaki pozisyonu arasındaki açığı kapatmaya çalışır. Aslında, partinin yaptığı işçileşme sürecini mantıksal sonucuna götürmek, nihayete erdirmek ve sınıfın buharlaştığı aşamanın yerine işçilerin kendisi için bir sınıf olduğu aşamayı koymaktır.

Öyleyse parti yoksa, işçileşmeye müdahale edemiyorsa, işçi sınıfı da siyasal olarak yoktur. İşçi sınıfı ancak parti varsa bir sınıf olarak yeniden kurulabilir. Sınıf hiçbir problemini tek başına çözemez. Bu beklenti işçilere haksızlıktır. Fabrika işçisini kasiyerle, sağlığıyı tezgahlarla, mühendisi teknisyenle, emekliyi işsizle yan yana yalnızca parti getirebilir, onlardan bir sınıfı sadece parti yaratabilir. İşçiyi işçi yapan partisidir. Parti temsil etme iddiasındaki sınıfın oluşmasına müdahale ederken aslında kendi oluşumuna da müdahale eder. Bu anlamda partiyi de parti yapan işçilerdir. Bugün Türkiye işçi sınıfının siyaseten yokluğu ve komünist hareketin güçsüzlüğü aynı sorunun iki farklı yüzüdür ve ayrı ayrı çözümleri mümkün değildir.

36 YIL ÖNCE İŞÇİ DÜŞMANI MECLİSE KARŞI TOPLANDILAR BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ'NİN KARARI BÖYLE ALINDI

1970 Haziranı'nda sarı devlet sendikacılığına karşı güçlenerek büyüyen devrimci sınıf sendikaları Meclis'ten çıkan bir yasayla hedef alındığında, işçiler Merter'de DİSK yönetiminin çağrısıyla toplandı.

14 Haziran günü direniş kararı alınan toplantıda konuşulanlar daha sonra polis kayıtları olarak mahkemede işçilerin karşısına çıkarıldı.

İsmi tespit edilemeyen konuşmacı: Arkadaşlar, Maden-İş dördüncü bölge temsilcisi ve Süleyman Demirel'in kardeşi Şevket Demirel'in Haymak Fabrikası'ndan işçi temsilcisi başkanayım... Arkadaşlar, bizlerin alın teri ile kazanmış olduğumuz haklarımızı yiyen işverenler ve yavrularımızın rızkını yiyen sarı şebekeler tarafına her an karşı koyacağız.

Kemal Keskin: ...Türk-İş yöneticileri ekme teknelerine tabii ki tekme vurmak istemiyorlar. Çünkü A.İ.D'den aldıkları paranın miktarını da hesap ettik... Biz güçlendikçe, işçi sınıfı DİSK'e gönül bağladıkça artık yavaş yavaş Amerikan emperyalizminin parası da kesilmeye başladı. Çünkü dikkat ederseniz yabancı sermayenin tamamen Türkiye'de bulunan işyerlerinin

çoğu DİSK'e bağlı sendikalar tarafından sözleşmelere bağlanmaktadır. Arkadaşlar, devrimci işçinin bir görevi vardır: burjuvanın çıkarttığı işçiden yana olmayan kanunu yırtıp onun suratına atmaktır...

Cizlavet Lastik Fabrikası Baş Temsilcisi Celal Doğan: Kıymetli arkadaşlarım, burada alacağımız kararlar nedir biliyor musunuz? Nedir? İlk önce memleket, ikinci devlet, üçüncü sabahleyin kahvaltı yapamayan ve çocuğuna 25 kuruş veremeyen işçi arkadaşlarımızın haklarıdır. Bu karara karşı çıkacak hangi kitle, hangi burjuva, hangi yüksek gelirli alçak varsa çıkar karşıma. Muhterem arkadaşlar, özür dilerim. Tekliyorum, yaşım otuz beş. Dişlerim takma. Bu takma dişlerimle bu kararı alan Demirel hükümetini yeriz, yer!

Maden-İş 6. Bölge İşyeri Temsilcisi Celal Alçınkaya: Bizlerin, işçilerin aleyhimizde çalışan kim olursa olsun, Türkiye'mizde onlara fırsat vermeyeceğiz, arkadaşlar. Mesele yalnız sendikalar kanunları değil, bizim aleyhimizde meclisten birçok kanunlar çıkabilecektir arkadaşlar. Ama biz işçi olarak el ele vereceğiz. Tüm çalışan kardeşlerimizle beraber meseleleri ele alacağız...

Arçelik İşçi Temsilcisi Remzi Aslan: ...Bizim aleyhimize çıkan kanunlarla bizi bağlayacak elleri mutlaka kıracağız... İcap ederse o Türk-İş'i ortadan kaldıracamız, iktidarı ortadan kaldıracamız. Bizler bir kahve içmeye paramız olmaz iken, alın terimizi işbirlikçi o Çoban Sülü denen kişi bu akşam Hil-

Böylece işçi sınıfımızın tarihine ilişkin çok değerli bir belge polis ve mahkeme marifetiyle tarihe yazıldı.

Yıllar önce Sınıf Tavrı dergisinde yayınlanmış olan bu kayıtların tamamına sol Haber portalından ulaşılabilir.

İşçi konuşmalarından kısa bölümleri yayınlıyoruz.

Sınıfımızın onuruyla...

tonlarda, boğazlarda eğlenmektedir. Onlar orada viski içerken, biz 15 kuruşluk terkoz suyunu dahi bulamıyoruz. Arkadaşlar, işte bizim alın terimizi yiyen bu şerefsizlere her zaman için ders vermeye hazırız...

Türk Demir Döküm Fabrikası'ndan işyeri temsilcisi Recep Akgül: Benim iki yaşında evde bir çocuğum var. Baba akşama eve gelirken bana ne getireceksin, dedi. Hepimiz adına konuşuyorum, iki yaşındaki çocuğumuz yarın sabah evden çıkarırken "baba bana ne getireceksin" dediği vakit, "oğlum ben akşama eve gelmeyeceğim savaşa gidiyorum" dememiz lazım. Çünkü bu savaş babasının değil, oğlunun, gelecekteki oğlunun savaşıdır. Bugün alacağımız savaşın kararını bizden sonra gelecek

işçi sınıfını yaratmamız için yapacağımız bir savaştır. Arkadaşlar, biz Türk Demir Döküm işçileri olarak bu savaşa her zaman hazırız.

Vehbi Kaymalioğlu olarak anons edilip kürsüye gelen ve Fehmi Nasuhoğlu olduğu anlaşılan konuşmacı: ...Son günlerde görüyoruz ki Süleyman Demirel tamamen şaşırıldı. Ne yapacağını bilmiyor. Şaşkın ördek suya bıraktığının zaman götün üstü yüzermiş, bu da başladı kendisi geri geri yüzmeye. Kendisi zamanında çobanlığında bahsediyordu. Acaba Türk işçisini de davar sürüsü mü zannediyor? Özür dilerim, artık eski devir ölmüştür. Davar sürüsü ölmüştür. Artık karşısında bir aslan sürüsü vardır...

QR kodu akıllı telefonunuza okutarak konuşmaların tamamına ulaşabilirsiniz.